

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Sausis - January 17, 1966

Nr. 6

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ŠPIONAŽO TINKLE

IDOMI SOVIETŲ REAKCIJA Į "PENKOVSKIO POPIERIŲ" PASKELBIMĄ. — KAI JIE PASIRODĖ "WASHINGTON POST", TO LAIKRAŠČIO KORESPONDENTAS, KURIS SU TUO NIEKO BENDRO NETURĖJO, BUVO IŠVARYTAS IŠ MASKVOS. — UŽ SPAUSDINIMĄ LONDONISKIAME "OBSERVER", SOVIETAİ PAREIŠKĖ DIPLOMATINĮ PROTESTĄ. — KITAIP BUVO PASIELGTA SU DER SPIEGEL MASKVOS KORESPONDENTU. — JIS SUSILAUKĖ NUOSTABIAUSIO INTERVJU. — PASISKAITYTINA "BENDRADARBIAVIMO" MĖGĖJAMS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Pulk. inž. Oleg V. Penkovskis buvo pats didžiausias visų laikų šnipas, kurį Vakarai kada nors turėjo Sovietų Sąjungoje. Nuo 1961 m. balandžio 20 d. iki 1962 m. spalio 21 d. jis savo noru ir be jokio atlyginimo britų ir amerikiečių žvalgyboms perdavė per 5,000 mikrofilmų ir kitokių pranešimų. Kai 1962 m. Kubos krizės metu pas jį buvo pasiteirauta dėl sovietų pasirodymų atominiame karui, jis pranešė, kad jie jam nepasiruošę. Tokiu būdu jis turėjo daugiau įtakos pasaulio istorijos raidai negu kuris kitas šnipas. Per skubumą jo tas pranešimas nebuvo šifruotas ir tokiu būdu Penkovskis buvo sušaudytas, 1962 m. spalio m. suimtas ir

1963 m. gegužės mėn. nuteistas ir sušaudytas.

Dviem metams po to praslinkus Amerikoje pasirodė knyga "Penkovskio popieriai" (Žiūr. Dirvos 123 Nr. 1965 m. lapkričio 12 d.) kuri iš dalies buvo perspausdinta visoje eilėje laikraščių. Ta knyga sudaryta iš atskirų Penkovskio užrašų ir jo įkalbėjimų į magnetofono juostą. Jis pats prašė juos paskelbti jo mirties atveju. Sovietų reakcija į tai buvo labai griežta. "Washington Post" korespondentas buvo išvarytas iš Maskvos. Britai gavę oficialų protestą.

Nepaisant to, "Penkovskio popierius" perspausdino ir Hamburgo magazinas "Der Spiegel". Jo redakcija įtemptai laukė, kas atsitiks su jos Maskvos korespondentu Igor Witsinos, kurio tėvas buvo graikas, motina rusė, o jis pats yra Vokietijos pilietis.

Iš karto prasidėjo mažos klaustytės. Viešbučio, kuriame jis gyveno -- "Ukraina" -- administracijai staiga prireikė remontuoti jo kambarį. Jis skubiai turėjo išsikraustyti gruodžio 24 d., nors viešbučio administratorių buvo gerai žinoma, ką reiškia Kalėdų išvakarės vokiečių kultūros žmogui. Jam buvo sustabdytas laivyno bei aviacijos laikraščių pristatymas ir po tokios uvertiūros, vieną gražią dieną telefono skambutis.

Kaž koks atsargos pulkininkas Vladimiras Apolonovičius Karpov norėtu su Witsinos pakalbėti apie "Penkovskio popierius". Susitarta pasimatyti Maskvos "Pragos restorane". Čia Karpovas pareiškė, kad esąs pasitraukęs į atsargą, tačiau dar turįs tam tikrų įsipareigojimų. (Kad jis iš tikro yra sovietų saugumo agentas -- dėl to neturėjo jokių abejonių Witsinos nei jo redaktoriai). Pasikalbėjimas buvo užfiksuotas magnetofono juostelėje, tačiau pulkininkas atsisakė leisti fotografuojamas, nors Witsinos jam ir aiškino, kad Spiegelis paprastai nededa pasikalbėjimų be fotografijų. Pulkininkas taip pat pasisakė, kad neparodys jokių identifikacijos dokumentų, tačiau pasikalbėjimo gale jis pasakysias ką nors tokio, kas parodys, kad jis labai gerai žinąs vokiečių reikalus...

* **PREZIDENTAS JOHNSONAS** nauju savo kabineto nariu paskyrė negrą Dr. Robert C. Weaver, kuriam teks vadovauti miestų gyventojų ir jų gyvenviečių reikalams. Department of Housing and Urban Development buvo įsteigtas jau senokai, bet vis nebuvo apsispręsta dėl to departamentu vadovybės. Weaverio kandidatūra buvo linksniuojama jau nuo pat tos įstaigos įsteigimo. Jo toks pavėluotas pasiskyrimas rodo, kad būta ne mažos opozicijos.

* **AUSTRALIJOS LATVIŲ** kultūros dienos Melbourne dalyvavo 10,000 latvių. Latvių spauda pabrėžia, kad visuose kultūros dienų rengimuose dominavęs jaunimas. Šalia didžiulės dainų ir tautinių šokių šventės, buvo suruoštos meno, literatūros ir kt. kultūros sričių parodos, kuriose savo eksponatais dalyvavo latviai iš visų pasaulio kraštų.

* **ŽINOMAS ČEKOSLOVAKŲ DIRIGENTAS JAN ARNET**, su žmona ir dukra atvykęs gastroliams į Vak. Berlyną, atsisakė grįžti į Čekoslovakiją ir paprašė egzilio teisių.

* **ŠELEPINO IR JODELEGAČIOS** vizitas Hanoi lieka misterija, tuo reikalu nepaskelbus jokio komunikato. Grįžtant, Sov. S-gos delegacija vėl sustojo Pekine, kur kiniečių buvo priimta ne taip šaltai, kaip atvykstant. Daugelis komentatorių spėja, kad Šelepino vizitas buvęs ne tiek kariniams reikalams gvildinti, kiek patirti, kurio pusės linktų Hanoi vyriausybė Maskvos ir Pekino konfliktui plečiantis.

* **NEW YORKO SUSISIEKIMO STREIKUI PASIBAIGUS** skaičiuojama, kad miestui padaryti nuostoliai siekia 800 mil. dol. Klek streikavę darbininkai laimės algų pakėlimo, visa tai neišlygins nuostolių tiems, kurie streiko metu negalėjo vykti į darbus, nustoiant pajamų. Nukentėjo mažai uždirbę darbininkai, nukentėjo prekybininkai, pagaliau visi miesto gyventojai ilgai jaus streiko rezultatus, kai autobusų ir pož. traukinių bilietų kainos pakils apie 15 ct.

Jo pasikalbėjimo tikslas esąs įrodyti "Penkovskio popierių" suklastojimą. Ar jis asmeniškai pažinojęs Penkovskį? -- pasiteiravo korespondentas. Karpovas Penkovskį sutikęs generaliniame štabe, kuriame abu dirbė.

Karpovas nurodė, kad paskutinis Penkovskio užrašas yra datuotas 1962 rugpjūčio 25 d., tačiau jau tada Penkovskis buvo sekamas ir per paskutinį pasimatymą su Vakarų žvalgybininkais spalio 6 ar 7 d. d. jis jau nieko negalėjo jiems perduoti. Spalio 22 d. jis buvo suimtas, iš viso kaip galima prileisti, kad šnipas darytų kokius nors užrašus, kurie jį galėtų išduoti. Tai taip aišku, kad Spiegelis turėtų suprasti.

Witsinos: "Mes paskelbėme knygos ištraukas, nes manėme, kad mūsų skaitytojai turi būti informuoti. Lygiai taip pat mes paskelbėme ištraukas iš Aleksandro Werth knygos "Rusija karo metu", kas jums tikrai turėtų patikti, bet kitiems skaitytojams ne." (Kai kurios ištraukos iš tos Werth'o knygos talpinamos Dirvoje.)

Toliau Karpovas stengėsi įrodyti, kad "Penkovskio popieriai" iš tikro yra anksčiau pabėgusio žvalgybininko Deriabino fabrikatas. Iš viso, Penkovskis 1961 m. buvo iškeltas iš generalinio štabo dėl negabumo ir negarbingumo. Į klausimą, kaip toks žmogus vis dėlto galėjo būti paskirtas į mokslinių tyrimų koordinavimo komitetą, Karpovas atsakė, kad ten jis turėjęs tik šefo pavaduotojo postą. Penkovskis buvęs didelis pagirų puodas, kuris amerikiečiams nudavęs, kad daug žinąs, iš tikro gi jis tik nurašinėjęs iš karinių vadovėlių. "Penkovskio popierių" paskelbimas amerikiečiams dabar buvęs reikalingas todėl, kad jie vartoja dujas Vietname. Mat, Penkovskis kalbėjo apie sovietų pasirodymą cheminiame karui. Iš viso, knyga esanti mozaika iš paskalų ir senų korespondentų pranešimų, joje esą daug netikslumų ir neįtikėtinų dalykų. Pvz., žodį Dievas tariamam Penkovskio rankraštyje rašomas su didžiąja D, tuo tarpu Penkovskis buvo cinikas ir taip nerašytų. Sumaišytas generolo lt. Konovlo tėvo vardas. Knygoje jis minimas kaip Andrejevič, o iš tikro jis esąs Andrianovič. Penkovskis, kaip rusas, taip vardų sumaišyti negalėjęs!

Pasikalbėjimo gale, Karpovas pareiškė, kad jis yra žinomas BND organizacijai ir jos vadui generolui Gehlen, su kuriuo jis turėjęs ryšį per vieną vokiečių pulkininką. To pulkininko pavardės jis nenorįs minėti, nes tai esąs labai garbingas asmuo. Tačiau toliau Karpovas papasakojo, kad tas pulkininkas 1944 m. atsidūręs vienoje koncentracijos stovykloje, kur sėdėjęs ir vokiečių špionažo viršininkas admiralas Canaris. Po karo jis nesutikęs su NATO strategija ir dėl to turėjęs nemalonumų. Savime aišku, kad tokių pulkininkų

III-čios JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės komitetas neseniai buvo susirinkęs aptarti įvairių reikalų ir priėmė dail. A. Kurausko suprojektuotą šventės emblemą. Sėdi iš kairės: Jonas Paštukas, Jonė Bobinienė, pirmininkas dr. Steponas Biežis, dr. kun. Jonas Kubilius, stovi: inž. Jonas Jurkūnas, agr. Antanas Šantaras ir inž. Kostas Dočkus.

V. A. Račkausko nuotrauka

DIDINS PROPAGANDĄ UŽ Lietuvos priklausomybę Maskvai

Maskva griebiasi naujų priemonių palenkti savo naudai tarptautinę viešąją nuomonę apie Lietuvos padėtį.

APN — sovietinį propagandinių rašinių sklaidimo agentūrą, veikiantį šalia TASS'o ir jau įsiskverbusi į tarptautinę informacijos rinką, įkūrė savo skyrių ir Vilniuje.

Skyriaus tikslas apibūdinti naują "Pasauliui — apie tarybų Lietuvą". Skyrius gamins APN (Agentūra Pečati "Novosti", tai yra Spaudos Agentūra "Naujienuos") propagandinę medžiagą, pasakojančią "apie tarybinių žmonių darbą, pasiekimus, kultūrinį gyvenimą" Maskvos pasisavintoj Lietuvoj.

Skyriaus steigti Vilniun iš Maskvos buvo atvykęs atsakingasis APN sekretorius B. Piščikas. Štai jam įsipareigojusių kolaborantų sąrašas:

A. Žukauskas, skyriaus vadovas, technikos mokslių

daktaras;

Č. Zgirska, padėjėjas, žurnalistų valdybos sekretorius;

J. Grigonis, sekretorius, universiteto prėktorius, neseniai ekskursavęs Amerikoje;

B. Akstinas — figiulinis etatnis APN korespondentas Vilniuje;

B. Boreišienė — "Tar. Moters" redakcijos atstovė;

T. Butkus — "Minties" (politinės literatūros) leidyklos direktorius;

E. Čiudakova — operos dainininkė;

P. Gudynas — dailės muziejaus direktorius;

M. Chienas — "Sov. Litva" redakcijos sekretorius;

M. Jackevičius — "Tėvynės Balsas" redaktorius;

V. Jakelaitis — kultūros ministro pavaduotojas;

L. Kapočius ir V. Karvelis — "kultūr-ryšininkai";

A. Laurinčiukas — buv. Maskvos laikraščio korespondentas New Yorke, dabar kompartijos CK pareigūnas;

J. Mitalas — radijo-televizijos komiteto vicepirmininkas;

L. Romanovičius — lenkiško dienraščio redaktorius;

A. Sinkevičius — "Žinių", partinės ateistinės propagandos institucijos sekretorius; ir

T. Tilvytis — liaudies poetas ir oficialus sovietinės taikos gynėjas.

(ELTA)

Dainų šventės emblema, suprojektuota dail. Algirdo Kurausko.

V. A. Račkausko nuotrauka

Vokietijoje tuzinai nerasi ir Spiegelui nebuvo sunku jį identifikuoti kaip atsargos generalinio štabo pulkininką Bogislaw von Bonin.

Čia reikia pastebėti, kad Karpovo minimas BND (Bundesnachrichten Dienst) yra Vakarų Vokietijos žvalgybos įstaiga, kurią tuojau po karo suorganizavo vokiečių generolas Gehlen kaip privačią organizaciją amerikiečių tarnyboje. Vakarų Vokietijai atgavus suverenumą, Gehleno organizacija perėjo federalinės valdžios žinion.

Pulkininkas Bonin, kuriam dabar 57 metai, buvo laikomas gambiausiu Hitlerio laikų generalinio štabo karininku ir kaip toks buvo paskirtas, sulaukęs vos 38

- Lipk tuoj pat žemyn! Ji su manim nori būti!

NUOŠIRDŽIAI DEKOJAME

visiems, kurie naują metų lapą atvertus gražiais linkėjimais optimistiškai nuteikė Dirvos redakciją ir Vilties leidyklos bendradarbius.

Moralinės ir materialinės paramos gausa suteikia mums jėgų ir pasitikėjimo ateičiai.

DIRVA

KARAS IŠ ANAPUS (6)

Rusai stengėsi atitolinti karą, kad geriau galėtų pasiruošti

Sovietiniai romanai ir filmai dažnai vaizduoja 1941 m. birželio 22 d. vokiečių invaziją kaip netikėtą. "Gyvenimas slinko ramiai ir laimingai. Mes ruošėmės vykti atostogų, kaip staiga sekmdienio rytą..." Tas gal buvo pasekmė nuolatinės sovietų propagandos, kad raudonoji armija yra galingiausia pasaulyje ir Hitleris niekad nedrįs užpulti. Bet taip galėjo galvoti tik eiliniai piliečiai. Daugiau susipažinusieji su politika žinojo, koks karo pavojus gresia Sovietų Rusijai. Paskutiniai mėnesiai Kremlius buvo gavęs įspėjimų. Dar vasario mėnesį Sir Stafford Cripps painformavo Molotovą, kad vokiečiai ruošiasi užimti Balkanus, o artimoje ateityje planuoja karą prieš Sovietų Rusiją. Panašiu laiku ir Sumner Welles įspėjo sovietų ambasadorių Washingtone Usmanskį. Pagaliau balandžio mėnesį Churchillis laišku Staliną įspėjo apie pavojų. Bet rusai į tuos įspėjimus žiūrėjo galvodom, kad angliai ir amerikiečiai juos nori įvilkti karan prieš Vokietiją. Gal tik Stalinas ir Molotovas suprato tikrąjį pavojų, bet juodu tikėjosi karą nutolinti bent iki rudens, kai vokiečiai nebegalės pulti, o 1942 m. Sovietų Rusija jau bus geriau karui pasiruošusi. Tas paaiškina, kodėl iki paskutinės minutės rusai stengėsi išpildyti vokiečiams duotus pasižadėjimus žaliavų pristatyme.

Bet Hitleris buvo apsisprendęs pulti Sovietų Rusiją. Jau kurį laiką Rusijoje pradėjo reikštis neoficialios demonstracijos prieš vokiečius. 1941 m. kovo mėn. priešvokiškas filmas Aleksandras Nevski gavo Stalino premiją, lygiai kaip ir kiti kūriniai, kėlę rusiško nacionalizmo dvasią. Dar geriau, kovo mėnesį grupė raudonosios armijos karininkų iš Timosenko štabo pakvietė vakarienių britų karinį attache. Pradžioje pasikalbėjimas buvo rezervuotas ir atsargus, bet vėliau visus įkaitino ir keli karininkai pakėlė tostą už bendro priešo nugalėjimą.

Oficialiai Stalinas ir Molotovas stengėsi neparodyti jokio nepasitenkinimo vokiečiais. Kai pa-

sirašius jugoslavų-sovietų pakartą, jugoslavų ambasadorius Gabilovič paklausė Stalino: "Kas atsitiks, jei vokiečiai atsistūs prieš jus?" Stalinas atsakė: "Tegu jie pabando!"

Balandžio 13 d. vokiečiams užėmus Belgradą, sovietai pasirašė su japonais nepuolimo pakartą, norėdami garantuoti sau rytų sienų saugumą vokiečių puolimo atveju. Maskvoj visi stebėjo, kaip Stalinas su didele pagarpa priėmė Japonijos užsienio reikalų ministrą Matsuką. Net pats asmeniškai palaidėjo japonų ministrą į stotį ir atsisveikindamas pareiškė: "Mes taip pat esame azijatai ir reikia, kad laikytumėmės petis petin." Stalinui buvo svarbu iš japonų išgauti pasižadėjimą, kad Japonija nepuls Sovietų Rusijos, koks bebūtų kitų jos sąjungininkų nutarimas. Paduodamas ranką vokiečių kariniam attache pulk. von Krebs, atėjusiam į stotį atsisveikinti su japonų ministru, Stalinas pasakė: "Juk mes pasiliksime draugais?" Tačiau Stalinas jau nebeturėjo iliuzijos ir balandžio mėn. asmeniškai telefonavo rašytojui Iljai Ehrenburgui norėdamas pranešti, kad jo priešinacinių romanų "Paryžiaus žuvinimas" galės būti išspausdintas.

Gegužės 1 d. parašas buvo įspūdingas. Buvo parodyta daug motorizuotų dalių, tarp kurių nauji tankai KV ir T34. Maskvoje kalbėjo, kad visi tie daliniai vyksta į Minską, Leningradą ir Lenkijos pasienį. Ambasadorius Schulenburg telegramoj gegužės 2 d. pranešė Berlynui, kad Maskvoje įtampa didėja ir vis daugiau kalbama apie vokiečių-sovietų karą.

Gegužės 5 d. baigė karinę akademią karininkai buvo priimti Kremluje ir Stalinas jiems 40 minučių kalbėjo. Kitą dieną Pravdoj pasirodė tos Stalino kalbos tik keli sakiniai, kad reikia ruoštis netikėtumui ir akademią baigusius karininkams linkėta pasisekimo tame uždavinyje.

Tikrumoje Stalinas maždaug štai ką pasakė, kas nebuvo pasakelba:

1. Padėtis yra labai rimta ir nebus galima atitolinti vokiečių puolimo, todėl būkite pasiruošę netikėtumui.

2. Raudonoji armija neužtenkamai galinga, kad galėtų sumušti vokiečius, ji nėra patenkinamai apginkluota, jai trūksta tankų, modernių lėktuvų. Didžioji masė karių nėra patenkinamai apmokinti. Naujųjų sienų gynyba nėra užtikrintai stipri.

3. Visomis diplomatinėmis priemonėmis sovietų vriausybė stengsis vokiečių puolimą atitolinti bent iki rudens. Tuo metu vokiečiams bus pervėlu pradėti karą. Gal tai pasiseks, o gal ir ne.

4. Jei pasisektų, tai neišvengiama, kad 1942 m. rusai turės pulti nacių Vokietiją patogesnėse sąlygose, nes iki tam laikui raudonoji armija turės daugiau modernių ginklų. Sekant tarptautinę padėtį raudonoji armija turi arba laukti vokiečių puolimo, ar pati imtis iniciatyvos pulti, nes nenormalu, kad nacių Vokietija įsiviešpatuotų Europoje.

5. Anglija dar nenugalėta ir amerikiečių karinė pagalba ateity bus jaučiamas stipriau. Yra vilties, kad Japonija, pasirašiusi pakartą, į karą nesikiš.

Ir Stalinas jiems pakartojo, kad rugpjūčio mėnuo bus pats pavojingiausias.

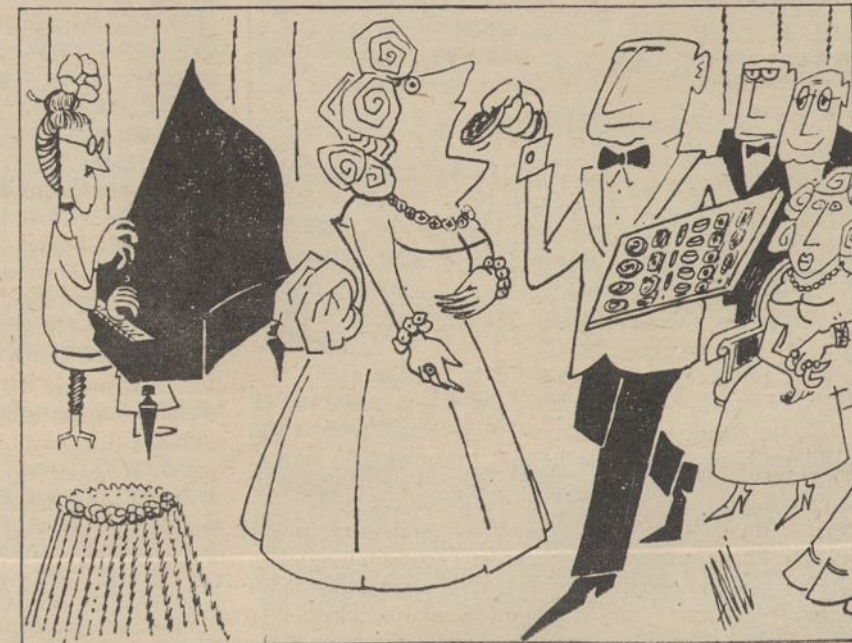
Gegužės 6 d. Stalinas, kuris iki tam laikui buvo kompartijos generalinio sekretoriumi, paskiriamas vyriausybės pirmininku. Molotovas vicepirmininku, kartu pasilikdamas ir užs. reikalų komisaru. Tai buvo ženklas, kad pavojus artimas. Vokietijos ambasadorius Schulenburg pranešė Berlynui tvirtinti, kad Stalinas esąs konf. likto priešininkas, bet Berlynas pasiliko kurčias -- Hitleris jau buvo nutaręs pulti Sovietų Rusiją.

Savaitę prieš invaziją Tassas paskelbė komunikatą, kuriame buvo paneigiami gandai apie vokiečių ketinimus pulti Sovietų Rusiją. Komunikate buvo sakoma, kad vokiečiai rusams nepateikė jokių teritorialinių revindikacijų, kad vokiečiai pildė nepuolimo pakartą lygiai kaip ir rusai, kad gandai apie vokiečių ketinimą pakartą nutraukti ir pulti Rusiją yra be pagrindo. Gi kiek tai liečia vokiečių kariuomenės paskutinėm savaitėm perkėlimo į šiaurines ir rytines sienas, tai galvojama, kad tai buvo padikuota dėl keistų motyvų, kurie svetimi sovietų-vokiečių santykiams. Toliau buvo tvirtinama, kad visi gandai apie sovietų karinius pasiruošimus yra iš pirmo išlaužti, kad raudonosios armijos rezervistų pašaukimas normalus dalykas, kaip tai daroma kasmet.

Rusai, įpratę skaityti žinias tarp eilučių, tokiu komunikatu nebuvo nuraminti ir laukė apgultą radijo aparatą Berlyno reakcijos. Bet veltui, Vokiečiai ne-

SEPTYNIŲ SKIRTUMŲ GALVOSŪKIS

Tarp tų dviejų piešinių yra septyni skirtumai. Pabandykite juos surasti.

davė jokio paaiškinimo ir kai Molotovas birželio 21 naktį paskvietė Schulenbergą, jau buvo pervėlu.

Schulenburg nieko nežinojo apie Hitlerio planus ir negalėjo Molotovui atsakyti kuo vokiečiai nepatenkinti rusais. Grįžęs ambasadorius rado Ribbentropo instrukcijas tuoj nuvykti pas Molotovą ir perskaityti karo paskelbimo notą.

Schulenburg grįžo auštant į Kremlį ir perskaitė Molotovui notą, kurią šis išklaušė tylėdamas ir tik pasakė: "Tai karas. Ar jūs galvojate, kad mes buvome jo verti?"

Kitame numeryje: Vokiečiai pradeda puolimą...

donieji pritrūktų karių, Kinija turi jų neišsėmiamus išteklis. Kiniečiai, netekdami tame ilgame kare kokio milijono karių, ne tik to nepajustų, bet jiems tas būtų lyg ir atsikvėpimas dideliame žmonių pertekliuje. Patysai Vietnamas -- šiaurės ir Pietų -- per tą laiką būtų (jau ir dabar yra) taip suterorizuotas ir sunaikintas, kad išlikę gyvi žmonės susidėtų ir su pačiu vėliu, kad nors keletą naktų galėtų ramiai pamiegoti. Kinijos raudonieji vadai bet kokia kaina to ir siekia.

Sovietų Rusiją domina ne dabartinis tarpinystis Vietname, o karas tarp Kinijos ir Amerikos. Kai šie du didieji susikibėtų ir ilgiam laikui, laimėtojų išiečių trečias -- Sovietų Rusija. Galima klysti savo spėjimuose, tačiau per keletą dešimtų metų pažinus sovietų politiką ir jų tikslus, tik tokie samprotavimai ir peršasi.

Rodos, kad kažin kur jau rašiau apie rusų paskaitininką iš Maskvos, 1941 metų pradžioje jis važinėjo po Lietuvą ir eilėjėdidesnių miestų ir miestelių skaitė paskaitas. Vienos paskaitos metu Zarasuose į vaiko atneštą kaštin kieno paduotą raštelį, kuriame buvo klausima: Kodėl Sovietų Rusija, visą laiką keikusi Hitlerį ir Vokietiją, susidėjo su ja ir ją remia, paskaitininkas atsakė, kad Sovietų tisklas esąs kaip galima ilgiau prailginti šį karą, patiems neišsėmiamas, Neremiant Vokietijos ir neduodant maisto, naftos ir medžiagų, ji galinti greitai išsipumpuoti ir pavargti. Tada karas užsibaigtų greitai, o abi pusės liktų pakankamai pajėgios greitai atsistatymui. Sovietų tisklas ir esąs neprileisti prie to ir prailginti karą. O kai abi pusės būsiandios jau pakankamai išsėmė, kaip du besikapoją gaidžiai, tada sovietų meška uždėsianti ant abiejų savo leteną. Taip apibūdino tada sovietų propagandistas Stalino-Hitlerio bičiulystę.

Galvojame, kad sovietų viltys tikslai ir kėsiai yra nepasiekėti ir šiandien. Todėl Šešepino kelionė į Hanoi gali turėti keletą aspektų, bet jų tikslai tie patys. Važiuojant į Hanoi neva taikos vardu ir pasisakant prieš amerikiečius, tas keltų sovietų prestižą ne tik pas komunistus, bet ir nekomunistus, o kitas tikslas -- susipažinti su padėtimi vietoje. Ten tur būt bus žadama parama šiaurės Vietnamui, kas sutaps su Kinijos interesais, ir bus bandoma įtraukti į karą Kiniją, kuri tiesioginiai susidurtų

su Amerika. Jeigu sovietams pavyktų sukelti tokį karą, patiems oficialiai neišsėmiant, o tik paremiant trupinius, didysis jų tikslas būtų atsiektas, nes baimė dėl Kinijos-Sovietų konflikto būtų atkritusi ilgam. Be to, kai tie du didieji būtų išsivarginti karo, sovietai karščiau ir ekonomiška liktų pagrindine galybe visame pasaulyje. To sovietai ir siekia.

Kitai ir negalime galvoti, nes dar iki šiai dienai niekas iš sovietų vadų nėra paneigęs Chruščiovo posakio: "Mes jus palaidsim".

RYGOJ PLOJA MIRTIES BAUSMĖMS

Rygoje gruodžio mėnesį įvykusiam parodomajame procese vėl tapo pasmerkti sušaudyti penki latviai, apkaltinti už dalyvavimą 1941 metų egzekucijose. Trys iš jų pasmerkti už akių, nes gyvena užsieniuose.

Šalia visų kitų tokiuose teatiriskuose procesuose kartojamų elementų, šiuo atveju iškilo ir dar vienas reiškinys, būdingas "tarybinio žmogaus" auklėjime: proceso aprašyme su pasigerėjimu pranešama, kad "darbo žmonės" (proceso stebėti sukvietieji žiūrovai) pasielgė kaip teatre — pasmerkiamą sušaudyti sutikę plojimais.

(ELTA)

REQUEST RECORD

Naujausias ir gražiausias autentiškos lietuviškos ilgo grojimo plokštelės. Nepriimkite jokių pakaitalų.

žiūrėkite REQUEST gamybos plokštelių krautuvėse arba reikalaukite katalogų rašant:

REQUEST RECORDS, INC.
66 Mechanic St.
New Rochelle, N. Y.

ŠEŠEPINO KELIONĖ Į HANOI

P. Žičkus

Pastarųjų poros savaitių bėgyje Amerikos diplomatija yra tokia gyva ir aktyvi, kaip gal niekad seniau. Pasaulio įvykiai, o ypatinai karas Vietname Ameriką verčia pajudėti ir diplomatiškai. Amerikos prezidento ir jo patarėjų didysis rūpestis -- ieškoti kokios nors išeities, kaip užbaigti karą, ir kad tai nebūtų

viešas kapituliacijos prieš raudonuosius.

Vietnamo karu, kaip visi mato, yra susidomėjusi ne vien tik Amerika. Be pačių Vietnamo komunistų, daugiausia juo domisi raudonoji Kinija. Jos tikslas -- bekompromisinis karas nors ir dešimtimis metų, kuris vestų prie laimėjimo. Jeigu Vietnamo rau-

PLANINGAS TAUPYMAS

moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti. juos galite atsistųti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

4½%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

Federal Savings and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

Mutual

2212 W. CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608 VIRGINIA 7-7747

Pirmadienį, antradienį ir penktadienį Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų

Trečiadienį uždaryta visą dieną.

Automobiliams vieta greta mūsų įstaigos

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

ŠPIONAŽO TINKLE...

(Atkelta iš 1 psl.)

ganizuojuamoje V. Vokietijos kariuomenėje, bet iš ten pasitraukė dėl nuomoninių skirtumų. Politškai Bonin yra nusiteikęs už sąjungtą neutralią Vokietiją ir tam tikslui leidžia savo biuletenį "Das ganze Deutschland", pragyvena dirbdamas Daimler Benz Hannoverio skyriuje.

Įrodymai, kad jis iš tikro turėjęs ryšį su Boninu, Karpovas patiekė 5 puslapius plono popierio su Bonino ranka rašytom pasabom. Iš tikro Bonin turėjo privatus pobūdžio pasikalbėjimą su Karpovu, kuris tada turėjo aukštą vietą sovietų okupacinėje kariuomenėje.

Tai įvyko "Gesamtdeutsche Soldatengesprache" rėmuose ir Boninui rūpėjo sužinoti sovietų pažintus į Vokietijos suvienijimą. Tuo reikalu jis kalbėjo ir su sovietų kariuomenės Vokietijoje štabo viršininku generolu Turasovu. Ta proga vienas iš sovietų karininkų pasiūlė Boninui tokiu būdu pasitarnauti vokiečių-sovietų santykių pagerinimui, kurį jis pasipiktinęs atmetė. (Būtent, šnipinėjimu). Boninas, apie savo pasikalbėjimus su sovietais pranešė Gehleniui, kurį asmeniškai pažįsta, nors pats toje žvalgybos organizacijoje niekados nedirbo.

Mūsų "bendradarbiavimo" mėgėjai turėtų iš to pasimokyti, kad kiekvienas jų žodis, pasakytas sovietų pareigūnams, yra rūpestingai užregistruojamas ir gali būti jų panaudotas, kaip jiems atrodoys reikalinga. Nėra skirtumo, ar tokį pasikalbėjimą veda generolas ar koks "part-time" vargonininkas.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July and August by American Lithuanian Press Radio Ass'n.

VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

PROGRAMA, NUTARIMAI IR DARBAS

Taip jau esame įpratę, kad kokią didesnę tikslą numatydami ir siekdami jį įgyvendinti, pradedame ilgais posėdžiais, kurių rezultate išryškėja programa ar numatytąjį darbo vykdymo planas. Ir Jaunimo Metams ruošiantis "Pasaulio Jaunimo Kongreso Komitetas pasiūlė ir PLB Valdyba patvirtino sekančią programą kiekvienam mėnesiui..." Po to seka kiekvieno mėnesio numatytų vykdyti uždavinių išdėstymas.

Sausio mėnuo jau rieda į galą. Per tą mėnesį turėjo būti -- "Keliama Jaunimo Metų prasmė, tikslai, svarba. Ruošiamasi pasaulio Jaunimo Kongresui. Keliama įvairios jaunimo problemos, Jaunimas traukiamas į aktyvesnę lietuvišką gyvenimą."

Negalinga sakyti, kad toji sausio mėnesio programa taip ir bus niekais nuėjusi. Nėra abejonės, o yra faktų, kad visu smarkumu ruošiamasi kongresui, kad atliekami įvairiausi kiti su ta ruošia susiję darbai. Kiek daugiau su Jaunimo Metų prasmės, tikslų ir svarbos "kėlimu". Numatyta kelti, bet nematyti, kas turi ką kelti. Gi jaunimo "įtraukimas į aktyvesnę lietuvišką gyvenimą" pakliuvo ne į tos komisijos rankas, reikalai susipainiojo ir pati komisija nuo tos "traukimo" naštos sugriuvo.

Nieko čia nebūtų tragiško. Nebūtų prasmės apie tai nei užsiminti.

Bet ratams vienoje vietoje įlūžus, tektų apsidairyti dėl tolimiesnių kiltų, riedant programos nustatytu keliu. Taip besidairant, artėja Vasario 16 minėjimai. Ir jie nėra programos sudarytojų aplenkti. Vasario mėnuo jau kaip reikiant užkraunamas jaunimui. Tą mėnesį -- "Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo minėjimas Vasario 16 progą rengia jaunoji karta, skatinama ir talkinama vyresniųjų. Minėjimus praveda visuose kraštuose jaunimas. Pagrindiniais kalbėtojais kviečiami jaunosios kartos žmonės."

Štai ir vėl matome, kaip kai kuriose vietose tam rimtai ruošiamasi, kaip maloniai prisimename pernykščiai minėjimai, kuriuose šviežesnio oro įnešė jauni paskaitininkai ir programų vedėjai. Bet randame vietovių, kur "skatinimas ir talkinimas" vyksta tobulai, bet atbulai... Jau iš anksto neišvengta screeningo, iš anksto skatinimas pavirto atstūmimu, pakilo senųjų veikėjų ambicija ir jų užsispyrimo dėka kasžin, ar visose kolonijose pavys tie minėjimai praversti visuomenės laukiamoje ir šviežesnėje atmosferoje.

Kaip matome, programa buvo paruošta kruopščiai, skiesta visur plačiai specialiai išspausdintais lapeliais, skelbta spaudoje. Aišku, programa, -- tai yra iniciatorių skelbiamas tikslas, gerai žinant, kad ne visu 100% ją bus galima visur įgyvendinti. Bet pirmosios klitlys jau dabar turėtų būti įsidėmėtos ir priimtos dėmesin, kad tolimesnei programos eigai nepristigtų tepalo ir energijos.

Programoje keliamos idėjos liks tik programoje, jei bus manoma, kad daugelis dalykų savaime "pasidarys". Reikty, vis tik, numatyti ne vien kas skatinama, kas keltina ir kas svarbu, bet ir kas skatins, kas kels ir visų numatytų klausimų svarbą išryškins.

Žinau, kad daugelio iniciatorių mintys krypta į lietuviškąją spaudą. Daugeliui atrodo, kad laikraštis, tai tik baltas popieris, įleistas į mašiną -- išsinau atspausdintomis raidėmis. Tai labai "lengva" ir paviršutiniška pažintis, neišsprendžiamą ty problemų įtraukimu į programą, iš kurių tikimasi savaime riedančios ir viską spausdinančios rotacinės mašinos darbo rezultatų. Už tat ir matome, kad Jaunimo Metų propagandos mašina riedėti tai jau rieda, bet norėtų rezultatų neparodo. Bent visą eilę laikraščių pavarčius -- taip atrodo.

(J. Č.)

LAIŠKAI

PAPILDAU PRANEŠIMĄ...

Į mano lapkričio 13 manifestacijos atskaitinį pranešimą, atspausdintą Dirvoje, esu gavęs iš kelių asmenų papildymų ir užklausimų, į kuriuos noriu čia atsakyti:

Šalia pranešime minėtų radijo valandėlių vedėjų noriu išreikšti padėką tiems, kurie manifestaciją stipriai rėmė, bet apie kuriuos mums buvo pavėluotai pranešta, ir todėl jie nebuvo paminėti aname pranešime: A. Yuciui, "Tėviškės Garsų" radijo programos vedėjui Pittsburghe, S. ir V. Minkams - Bostone ir B. Gediminui - Los Angeles.

Į gautus užklausimus dėl išmokėtų algų turiu pareikšti, kad iš 5 koordinatorių tik vienas buvo apmokamas. Visi kiti už savo darbą negavo nė cento. Šalia jo buvo apmokamos dvi sekretorės ir vienas studentas, dirbęs dalį laiko dienos metu.

Esu gavęs priekaištų, jog netiesą sakiau pareikšdamas, kad

mūsų diplomatiniai atstovai ne-reagavo į lapkričio 13 manifestaciją. Tiesa. Esame gavę gražių pareiškimų iš p. J. Kajecko ir kity atstovų. Tačiau visi tie pareiškimai atėjo po manifestacijos. Savo pranešime norėjau pabrėžti, kad jokios reakcijos nesulaukėme manifestaciją organizuojant.

Romas Kazys

MENKA, BET TAISYTINA
KLAIDA

Gyvename laikotarpyje, kada ne tik įstaigos, bet ir valstybės pažanga grindžiama statistiniais, dokumentuotais duomenimis. Tuščiatis žodžiais paremtieji -- labai retais atvejais tėra patikimi. Ypač, jeigu tuom įdomiausi sveltinėjai.

Kad tų duomenų gavus, reikalingi atitinkamų laikų užfiksavimai. Jeigu ne šandie, tad po 20-30 metų jie bus labai paieškomi, rašant disertacijas, paskaitas, straipsnius ir t. t. Kiek tenka tulžies išlieti ant anų laikų rašėjų, kada jie tenkinosi faktais, kuriuos apibūdino paviršutiniškai.

Kalbu Liet. Muzikologijos Archyvo reikalu.

Ne vienas, norėdamas paruoš-

P. Aleksandravičius

Žvejai (bareljefas)

LIETUVOS ŪKIS PO SEPTYNMEČIO

Informacija iš tiesioginio šaltinio

Tiesioginis informacijos šaltinis apie ūkinę padėtį Lietuvoj ir toliau slepia jai vertinti būtinius duomenis.

Gruodžio 24 d. sušauktame respublikiniame soviete Vilniuje A. Drobnys, Lietuvoje vykdomos ūkinės veiklos vyriausias planų projektuojuas (respublikinės plano komisijos pirmininkas), besibaigiančio septynmečio apžvalgoje vėl vertėsi daugiausia tik nieko ap-

čiuopiamo nepasakančiais padidėjimų nuošimčiais, vengdamas duomenų, nurodančių kas nuo kiek iki kiek padidėjo ir ko kiek padaryta bei turima.

Tipiška A. Drobnio informacija ir dabar, kaip ir prieš keletą metų, tepasakė, kad: "šių metų kapitalinės statybos planas tebus įvykdytas 96-97 procentų", "statybos-montavimo darbų planas per 11 mėnesių buvo įvykdytas tik 87 procentus",

"bendrosios produkcijos gamybos apimtis per septynmetį išaugs (t. y., bus išaugusi) 2.3 karto, tuo tarpu kai kontroliniuose skaičiuose buvo numatyta ją padidinti 1.8 karto",

"elektros energija per septynmetį padidėjo apie 4.5 karto, mašinų, įrengimų bei prietaisų gamyba -- daugiau kaip 4 kartus", "elektros naudojimas kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose per septynmetį padidėjo šešis kartus, beveik dvigubai išaugo traktorių, tris kartus -- kombainų skaičius",

"žymiai daugiau naudojama mineralinių trąšų", "grūdų gamyba per septynmetį padidėjo daugiau kaip du kartus, cukrinių runkelių -- 1.7 karto, mėsos ir pieno -- 1.4 karto",

"bendroji produkcija žemės ūkyje išaugo 80 procentų, kolūkių piniginės pajamos padidėjo apie tris kartus, o apmokėjimas kolūkiečiams už darbą -- 2.7 karto",

"nacionalinių pajamų apimtis per septynmetį išaugs (bus išaugusi) apie 1.8 karto, o skaičiuojant vidutiniškai vienam gyventojui -- daugiau kaip 1.6 karto" -- ir t. t.

Menas paslėpti informaciją

Ieškantiems tiesos apie dabartinę Lietuvos ūkinę padėtį ne iš "šališkai prasmintų paskalų", o iš "tiesioginių šaltinių", šis oficialus padėties išdėstymas tegalės būti nusivylimu šaltinis, kadangi informacija tame išdėstyme sąmoningai paslėpta sovietinio režimo jau per beveik 50 metų išbandytu būdu. Nes, kaip trejeto procentų trūkumas iki plano įvykdymo statyboje nėra įrodymas, kad su statyba blogai, taip keleto ar net keleto dešimčių procentų kaupas nėra įrodymas, jog statyba vyksta patenkinamai, kol nekalbama kiek iš tikrųjų pastatyta ir kiek reikia pastatyti. Ir nieko aiškaus nepasako teigimas, kad elektros naudojimas ūkiuose padidėjęs šešis kartus, be duomenų, kiek gi ten

elektros naudota prieš septynerius metus.

Ką reiškia 3 milijonai metrų?

Vienintelė išimtis šioje tiesioginio šaltinio apžvalgoje apie pasibaigusį septynmetį yra ši konkreti informacija:

"Per septynerius metus bus pastatyta apie 3.3 milijono kvadratinų metrų gyvenamojo ploto. Tai penktadaliu viršija užduotį, numatyta septynmečio kontroliniuose skaičiuose".

A. Drobnys, belikus vienai savaitei iki septynmečio pabaigos, dar sakė, kad "bus pastatyta". Tenka priminti informaciją, jog po savaitės nuo to pranešimo, gruodžio 31 dieną, septynmečiui pasibaigus, jau buvo pastatyta tiek gyvenamųjų namų, kiek sakytą, jeigu plano komisijos informacija tikra. Tie 3,300,000 kvadratinų metrų nurodo tik per septynerius metus pastatytų gyvenamųjų namų-butų plotą, ne kokybę. Be to, iš to skaičiaus išplaukia dar ir ši informacija:

Pagal sovietinės valdžios nustatytą gyvenamųjų patalų normą -- 9 kvadr. metrai asmeniui -- per septynerius metus Lietuvoj naujomis pastogėmis tapo aprūpinta apie 53,000 asmenų kasmet. Tokiu greičiu statant kasmet aprūpina apie 1.8% gyventojų. Gyventojų skaičius Lietuvoj normaliai kasmet didėja apie 1% (jei nebūtų "savanoriškos emigracijos" ir jei neskaitytumėm įvairių pagalbininkų iš "broliškų respublikų"). Tad naujoji aprūpina normalių gyventojų prieauklį ir dar 0.8% senose patalpose gyvenančiųjų. Tokiu greičiu senose patalpose gyvenančiuosius aprūpinti naujomis būtų susnėta per 125 metus. Bet

pastatai susidėvi greičiau: net ir dabar -- vnač dabar! -- statomųjų namų statytojai nesitiki, kad jie sulauktų 125 metų amžiaus. Statybos apimtis, todėl, Lietuvoj dar nepakankama. Kai pažymėta, kad planas nei tiek nebuvo numatęs (penktadaliu, arba 20% mažiau), tai tas reiškia, kad ir planas nedrįso numatyti ir užsimoti šioj srity tiek, kiek iš tikrųjų reikia. To priežastis, be abejo, dar per mažas ūkinis pajėgumas.

Erdvesni butai -- gal kitame šimtmetyje

Ateinančiais metais numatoma gyvenamųjų namų statybą kiek pagreitinoti. Įskaitydami ir privačiomis priemonėmis numatytuosius statyti namus, plano komisijos pirmininkas numato, kad ateinančiais (1966) metais Lietuvoj bus pastatyta gyvenamųjų namų iš viso 663,000 kvadr. metrų ploto -- "daugiau, negu kada nors anksčiau buvo statoma".

Jei taip įvyks, tai 1966 metais bus jau apie 2.5% Lietuvos gyventojų aprūpinta naujomis pastogėmis. Jei toks greitis būtų išlaikytas ir toliau, tai senų gyvenamųjų namų pakeitimas išsidėstytų į 60-70 metų, ir tai būtų jau beveik patenkinamas greitis, jei... bent trys ar keturios naujos kartos ansirastų gyventi "tarybiškai" suglaudintos, tai yra, išbraustos kiekvienas tik į 9 ar mažiau kvadratinų metrų. Žmoniškas gyvenamojo ploto vidurkis Lietuvoje jau buvo įprastas bent dvigubai didesnis. Trys milijonai -- skaičius įspūdingas, bet tik trys milijonai metrų grindų per septynerius metus visai Lietuvai -- ne taip žavinga. (ELTA)

SKAITYKIT
IR PLATINKIT
DIRVĄ

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

ANTANO NAKO DAILĖS PARODA

Antano Nako parodos atidarymas sausio 8 d. Čiurlionio Galerijoje, Chicagoje, lietuvių visuomenės tarpe sukėlė nepaprastai didelį susidomėjimą. Atvyko virš 300 asmenų. Jų tarpe buvo daug menininkų, muzikų, o taip pat amerikiečių iš Loyolo universiteto ir profesorių iš Acade-

my of Our Lady.

Atidarymo programą pravedė Čiurlionio galerijos atstovas Bronius Macevičius.

Kalbėjo Lietuvių Menininkų draugijos pirmininkas Povilas Gaučys, o Nako kūrybą apibūdino kun. Bruno Markaitis S.J. Labai šiltn ir trumpu žodžiu kūrėją

Naką pasveikino parodos ruošėjos Korp! Neo-Lithuania Chicago padalinio pirmininkas Algis Modestas.

Dailininkas Antanas Nakas, užuot kalbėjęs, visiems padėkojo, pagrodamas savo muzikinės kūrybos užrašytą į juostelę. Originali naujovė sukėlė dailininkumizikui nuoširdų ir ilgą plovimą.

Menininkų juri komisija atrinko Čiurlionio galerijai paveikslą "Absurdo teatras".

Iš menininkų ir publikos buvo galima girdėti labai gerų įvertinimų Antano Nako tapybai, į kurią jis daug idėjų įvairumo ir spalvų gyvumo.

Parodoje išstatyta 50 darbų. Pusę jų per pirmąsias dvi parodos dienas nusipirko lankytojai.

Parodoje taip pat buvo

VIRŠUJE: Korp, Neo-Lithuania Chicago padalinio pirmininkas Algis Modestas kalba atidarant A. Nako parodą.

V. A. Račkausko nuotrauka

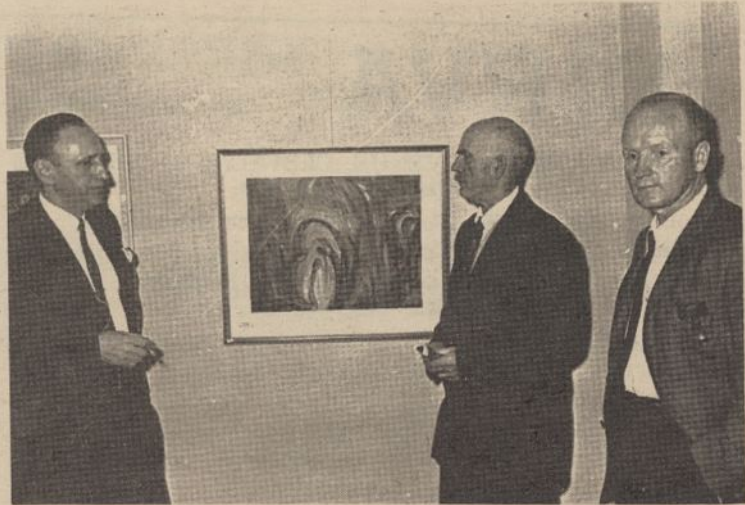
išstatytas Dirvai skirtas vertingas paveikslas "Žaliasis Scherzo".

Raštu dail. Antaną Naką parodos atidarymo proga sveikino gen. konsulas dr. Petras Danžvardis.

V. A. Račkauskas

Mokyklų statyba Lietuvoj

280.000 mokinių bendrojo lavinimosi mokyklose Lietuvoj mokosi per pastarąjį septynmetį pastatytose naujose mokyklose arba naujuose priestatuose. Tai yra daugiau kaip pusė visų moksleivių. Kiti mokosi senuose (priešbolševikiniais laikais statytuose) mokyk-

Jury komisija: A. Petrikonis, J. Pautienius ir J. Mieliulis prie atrinkto Čiurlionio galerijai A. Nako paveikslu "Absurdo teatras". V. A. Račkausko nuotrauka

A. Nako parodoj suruošusios kavutę šeimininkės: Macevičienė, Gaučienė ir Petrikonienė. J. Kasakaičio nuotrauka

Antanas Nakas, Povilas Gaučys ir Juozas Pautienius parodoje. Z. Degučio nuotrauka

Sol. V. Kojelienė, prof. J. Žilėvičius ir T. Kojelis A. Nako parodoje. Z. Degučio nuotrauka

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

PARAMA- 2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Import. French Cognac 5th — 4.39
2. Armagnac Imp. French Brandy.... 5th — 4.39
3. Skaidrioji 80 proof 5th — 3.19
4. Zubrovka 100 proof 5th — 4.75

5. Import. Bordeaux Wine 5th — 0.98
6. Import. Riccadonna Vermouth Bott. — 1.29
7. Import. Napoleon Vermouth Bott. — 1.19

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Balys Auginas

Humoreska

VELNIAŽENKLIAI

NESENIAI ir mes išgyvenome kelias kultūringas ir pakilias džiaugsmo dienas. Ir beveik visi (ligi kūdikių imtinai) sugrįžėjom į meno parodą. Pamatyti ne bet kokią meną, o tą neapčiuopiamą. Atsąjį, kaip dabar įprasta vadinti. Žodžiu, pačio moderniškiausio.

Kažkada spaudoje buvome skaitę apie pustrėčių metukų dailininko atsąjinę parodą. Stebėjome. Iš kur tam, vos tik iš vystyklų išlindusiam margapilviui, talentas atsirado? Ir dargi modernus: abstraktiems, nekasdieniams dalykams!

Bėdulis, atsimenu, tada ir sako: "A nava, kaip tas talentingas geltonsnapis skuba gyventi. Palauktų, bent, kol tų daigai ims apsiireikšti. Kol talentas bent patyrimu apžels. O dabar -- toks ten ir menas... Tikriausiai, tik pentardos kiaušinio lukštas..."

Ir tu man šitaipos pasitaikyk! Netrukus po to nuosprendžio, atsiranda pas mus jau barzdotos talentas. Ir čia pat, mūsų pangošėje, išstato viešumon savo kūrinus.

Anądien man skambina bičiulis Bėdulis:

-- Ar kartais neketi pakelti sparnų į parodą? -- Ir aiškina visas jam žinomas smulkmenas: -- Girdi, rengia ją iš kažkur atvykęs praeilaitis menininkas. Žinoma, su bendruomeninių organizacijų pagalba. O pats, žinotumai, toks jau pasiūliausęs, kudlotas ir barzdotas -- tikrai neeiliniai gabumais apžėlęs...

Bėdulis -- ne melagis. Kultūringas ir šviesus žmogus. Ir ne šviečiantis plikė, didingai nusitiesusi išmintimi į pat pakaušį, daro jį kultūringu, bet toji maloni dvasios šiluma, kuri sruventę srūvena iš jo žemaitiškos sielos. Pažįstu jį seniai. Didelis poezijos gerbėjas. Kai tik nusiraukia keletą "pirščiukų" -- įkvėpimo potvyniais prasiveržia. Tamošių Bekepurį užsimerkęs visą ištiesa išpleškina. Ir žmona inteligentė -- didelė meno ir muzikos mecenatė.

O aš pats -- skaitau misterijas. Mėgstu paslaptingas žudynių istorijas televizijoje. Dievinu Edgar Alan Poe. Kodėlgi, manau sau, neužteisi ir man į abstraktinio meno parodą padilginti nervų? Ir atsakabinu Bėduliui savo sutikimą.

Mus pasitinka nekasdieniškai išsipusčiusios sienos, mirguliuojančios įvairiaspalvėmis dėmėmis. Tarsi kas būtų nerūpestingai paliejęs dažus... Parodos tvarkytojai sudarė kiek geresnę vaizdą. Sakytume, išauklėtų, orių asmenybių išpūdę: mandagiai ant pirštų galų stypčiodami, jie man labai priminė angliškos filmose matytus lordų liokajus.

-- Ale čia, kaip laidotuvių namuose... -- Nusistebi Bėdulis.

-- Visi tokie švelnūs, tylučiai, susjaukę...

Ir kai mano bičiulis neatsargiai, nors ir labai nuoširdžiai, nusičiaudį -- visi lankytojai sopulio pilnais veidais atsisuka į jį. Su neabejotinumu papeikimo žvilgsniu.

O nuosava žmona, kuri turi nepaprastai didelį talentą neprasyta viešai reikšti savo nuomonę, ir šį kartą nesusilaiko, nepatiekdama šilto patarimo:

-- Eik jau eik, Albina!... Nebūk meška. Visi, kaip stabo ištikti, žiopsa į mus. Nagi, ar tu jau atpratai, kaip geroj meniškaj draugijoj elgtis? Juk galėjai bemaž visą meną nuo sienų nuplėsti!

Tačiau mano bičiulio taip greit nenuginkluosite. Ne iš tų silpnųjų jaisi.

-- Va, Inute, tu geriau pažinrėk į tas pakabintas kelnės ant sienos...

-- Kokias kelnės? -- Mudu su Albina pačiuke budriai įtempiame akis.

-- Gi, va, aiškiai nupieštos kelnės. Ir dar naujai suglaistytos -- durdamas rodomuoju į pakabintą meno kūrinį paaiškina bičiulis. Ir iš tikrųjų. Iš pirmo žvilgtelėjimo kažkas panašaus su smėkščioja akyse. Lyg ir primena kelnės.

Betgi Albino žmona apstulbsta ir suabejoja:

-- Kažin jau... Tik negali būti... -- Negi toks garsus dailininkas pieštų paprastas kelnės? Juk čia ne realistinė paroda, o abstraktinio meno. Reikšia, nekasdieniškus dalykus išvysime...

Ir ponis suraukia savo paįšytinius antakius. Stengiasi atspėti paveikslu idėją.

O Albinas, užsispyrusio žemaitiško kruopštumu, ir šiaip galvą kreipia, ir taip. Ir iš apačios pasilenkęs į paveikslą pasižiūri.

-- Gal tos kelnės ir nekasdieniškos, velnias žin... Petnešų ir diržo nematau... O gal tai golfo kelnės, a? Kaip manai?

Ir apjuosęs nosį akiniais, pasineria į katalogą. Ieško kelnų pavadinimo.

-- Kooo-mpoo-ziici-ja... -- Švelniu subtilumu nudžiugęs išsibizavoja.

-- Matai -- ir ne kelnės... Pradžiuoja ir mūsų ponis. Tarsi kas būtų jai po nosim minko kailinius kyštelėjęs.

Na, bet sakyk tu man, prabaščiau, kas gi čia iš tikrųjų būtų? -- Vis dar neatsikvošėdamas iš kelnų slogučio nuoširdžiai kreipiasi į mane.

Bet ir pats nesuvokių, kaip iš tų meniškų džiuglių išbristi.

-- Aišku, kas -- sakau -- Gi parašyta -- Kompozicija. Tik poniai Albinienė viskas, atrodo, paprasta.

-- Oooo... Na, žinoma, čia kompozicija. Ek, jūs, neišmanėliai... Ir kaip originalu dargi. Kokie šešėliai. Ir atšėšėliai... Originalus temos pasirinkimas. Savitas formų traktavimas...

Albino išraiška, kaip praskydusio kiaušinio.

-- Aaa...? Negi tau, Inute, aišku? -- Stebisi jis.

-- Eee... -- Nustembu ir aš. -- Ponia meną išguldote, kaip žinovė! Taip ir jauti meno kritiko pastabumą! Mums vyrams čia kelnės vaidenasi, o tamstai ir forma, ir atlikimas, ir tematika pro jas švyti...

Bėdulinės skruostuose blykstelė žaros.

-- Matote, -- ji kukliai prisipažįsta -- aš visada skaitau meno parodų aprašymus ir įvertinimus. Taip ir įsigijamas meno skonio pajautimas.

Slenkame pasieniais toliau. Bėdulis jau nebebedo pirštais paveikslų. Atidavęs katalogą žmonai, leidžia pirma jai atpažinti paveikslus. Kas kur yra atvaizduota. Pasirodo, be katalogo šitame abstraktiniame atsąjizme žmogus esi visiškai be galvos. Prašleivotum ir pro savo tikro tėvo portretą, jo neatpažinęs! Kaip tikras goželis ir begėdis!

O mūsų kritikė, matau ne pėsčia. Pirmą žvilgt į katalogą. Tik jau paskui -- radusi paveikslu numerį ir pavadinimą -- dėsto savo išmintį.

-- Štai, keturiasdešimt pirmas... Aha, štai šis... "Užburtam miške"... Žinrėkite, kokios dieviškos, skaidrios spalvos... Tai ne paveikslas, sakyčiau, o kerai...

Kantriai išklauses, Albinas pūkšdamas kimba savajai į plaukus: -- Inute, kad tu irgi... Gi čia jokio miško nėra. Tik dėmių prišlakstyta. Lyg kas rašalą būtų paliejęs ir ištaškęs. Atsimenu, kartą panašiai ir su manim nutiko mokykloje... Paliejau ant savo rašomojo. Ir žinai, kas išėjo? Nugri, kiškis...

Mūsų meno vadovė užsiliepsnojo rūstumu:

-- Aš negaliu suprasti, kokie jūs, vyrai, realistai! Igi pat nuogiausio stuburkaulio! Jokio poetiško nusiteikimo! Fantazijos -- nė kruopelytės! Argi bereikia čia miško, jei pats susidariai miško nuotaiką...

Bet Albinas ima kaisti. Jis mėgsta nuoširdžiai žodžiais pasisvaldyti. Įrodyti savo žemaitišką teisybę.

-- Nieko tu, Inute, nežinai. Tu gi mieste užaugusi. Jei nėra medžių -- tai koks tau gali būti miškas. Aš čia ir padoraus skynimo nesudaryčiau.

-- Dėl to, kad tu ne menininkas. -- Stengiasi priblokšti gyvenimo draugę.

-- O iš kur tu ištraukei, kad jis užburtas? O ne... ne... degantis? Juk čia pakankamai ugnies! Raudonų taškų ir rutuliukų iki valiai pripeizota. Man tai jau, ponuliuk, prašau aiškiai taškėti. Jei nupiešta ant -- tai matau, kad antis. O ne koks kralikas, sakykim, ir dar -- užburtas...

(Pabaiga kitame numeryje)

REALISTINIS IR ABSTRAKTUS MENAS

Gera, kad lietuviškoje spaudoje laiks nuo laiko pasisakoma apie meną. Ypač apie abstraktųjį meną. Tuo greičiau išryškėja dalyko suvokimas ir tikslus pažinimas, Straipsniai, kurie atsiriboję nuo pažįstamų garbinimo ar niekinimo ir gvildena internacionalines idėjas menuose, turi pozityvią ir ilgalaikę reikšmę.

Šiandien realistinio ar abstrakto meno sąvokos kam labai miglotos, net netiksliai suprantamos. Priešasčių to nevienodo suvokimo reikia ieškoti dėl nevienodo įvairiaspalvio ir įvairiaformio šių dienų meno, kuris remiasi individo pasauliu, atmetęs nusistovėjusias ar nustatytas vaizdavimo taisykles.

Realistinis menas, atrodo, yra visiems gerai suprantamas ir daugumos mėgiamas. Tai vaizdavimas, tiksliau sakant, kopijavimas supančios aplinkumos tokios, kokia ji yra matoma paprasta akimi: gamto vaizdžiai, daiktai, portretai, kurie nutapyti taip, kaip "gyvi". Žiūrovas, stebėdamas tokius paveikslus ir atpažindamas juose žinomus daiktus, jaučia patenkinimą, kad jis tokį paveikslą supranta. Apie tokio paveikslą turinį gali kalbėti, gali pasidalinti įspūdžiais su kaimynu. Paveikslai, kurie nesukelia gilesnių problemų, kurių turinys išsiskaitomas ir kurie atrodo gražūs, žiūrovui yra aiškūs.

Lygiai, kaip futbolo aikštėje jis (žiūrovas) prieš akis mato žaidėjų veiksmus, kamuolio skrajojimą ir be didelių pastangų su-

ADOLFAS VAICAITIS

vokia, kada kamuolys įlekia į vartus ir kada kamuolys prašvilpia pro šali. Čia jokių sudėtingų mąstymų ar jautimų nereikia. Todėl neuostabu, kad minėtos rūšies menas ir žaidimai yra milijonų žmonių mėgiami. Šioje vietoje aš tik norėčiau paklausti, kaip žmogus reaguoja į žaidimą (pav. kriketą), kurio taisyklių jis nežino ir žaidimo eiga jam nesuprantama?...

Abstraktusis menas šią dieną jau turi nebe vieną, bet kelias šiek tiek skirtingas sąvokas.

Populiarioji abstrakto meno sąvoka prasidėjo prieš 50 metų. Jo pradininkas buvo Kandinsky, kuris kalbėjo apie "Notwendigkeit, der innere Drang" ir įžiebė visai eilei kūrėjų tyrosios bedaidinės tapybos prasmę. Gi Mondrian logiška, lyg matematinės formulės vertikaline ir horizontaline tapyba įtakojo vėlesnę architektūrą ir visą industrinį ir komercinį meną. Jie atmetė daiktines realybės ateities dailininkų kartai naujas galimybes, kaip išsiskirti iš visuomenės — unikatines, apčiuopimas filosofinių bei mokslinių mąstymų, išsakymas kompleksinio žmogaus vidaus pasaulio.

Šios rūšies bedaidinis menas per paskutinį penkdešimtmetį tapo egzistuojanti tikrove. Lygiai kaip yra egzistuojanti tikrovė paukščių giesmės ir gėlių žydėjimas.

Pažymėtina, kad šandieną Paryžiaus madų salionai vėl atsiminė Mondriano idėjas ir bando jo tiesias linijas ir plokštumas derinti prie apvalių, nendriškų gražuolių formų. Tai parodo, kad abstrakto meno mąstymo idėja nėra pasenusi ar numirusi, bet turi gyvą priimtumą ir šiandieniniame komerciniame mene.

Abstrakto meno nesuprantamumas yra žmogiška. Dažnai vartodami tą pačią kalbą, daugelyje atvejų nesusikalbame kasdienybėje. Abstraktusis menas nesuprantamas tiems, kurie jo nenori suprasti ar negali suprasti. Pirmoji grupė žmonių ignoruoja abstraktųjį meną ir priekergia jo kūrėjams visokius piktus epitetus. Jie abstrakto meno paveiksluose nemato to, ką jie norėtų matyti. Jie norėtų matyti paveiksluose pažįstamus daiktus ar vaizdus, kurie sukelia vienokią ar kitokią sentimentą. Saulėlydis, graži moteris, pagrazintas žmogus ar vyro portretas. Tokia ignoracija žmogus uždaro savo protavimą ir išjungia pajautimo centrą ir nuolat besikeičiančią tikrovę. Panašus žiūrovas, matydamas prieš akis meno kūrinį ir nesuvokdamas prasmės, prataria juokais (M. Čiurlionis savo laiku tai pastebėjo) nenujaušdamas, kad jis pajaukia savo nežinojimą. Tokie žiūrovai negali išsivaduoti iš įpročio ar nusistovėjusio siauro žvilgio. Jie mano, kad supratimas meno, muzikos ar poezijos yra savaime įgyta davana iš prigimties ir nereikalauja jokių pastangų ar lavinimosi tokį supratimą tobulinti. Žinia, tokie žiūrovai klysta, ir užtat jų sprendimai netikslūs.

Kita grupė žmonių norėtų suprasti abstraktųjį meną, bet negali dėl įvairių priežasčių. Vieniems abstraktusis menas ir po 50 metų klestėjimo yra naujovė, kitiems nebuvo ir nėra galimybės savo skonį praturtinti. Treiems teko susidaryti neteisingą pažiūrą apie abstraktųjį meną, nes neteko matyti gerų pavyzdžių.

P. Jasiukonis ir A. Žemaitaitis savo "Litu" Films studijoje, Hollywoode sausio 7 d. lietuviškos spaudos bendradarbius supažindino su "Aukštinė Žąsis" filmu. Nuotraukoje: dalis spaudos atstovų. Dešinėje stovi A. Žemaitaitis, Bronys Raila ir P. Jasiukonis.

L. Kančausko nuotrauka

Blogi ir menki abstrakto meno pavyzdžiai gali žmogaus skonį nuvertinti. Šioje vietoje drįstu teigti visiems, kad kurie bando stengtis abstraktųjį meną suprasti, anksčiau ar vėliau tai atsiekia. Lygiai kaip alaus vartotojai, jeigu panori, gali atskirti vyno spalvą, kvapną ir subtilų skonį ir pasidaryti tikro connoisseur.

Žmogus yra pajėgus daug ką išmokyti ir suprasti. Abstraktųjį meną irgi galima apčiuopti, jeigu mes aiškiai ir logiškai įsisąmoniname, ko kūrėjas siekia. Abstrakto meno kūrėjai atsiremia į dabarties mokslą, filosofiją, meditaciją. Atsiremia į žmogaus egzistencijos prasmę ar beprasmę. Atsiremia į nebeįsivaizduojamą logišką spaudimą, formulių ir dogmų skilimą. Atsiremia į amžinai besikeičiantį evoliucinį vyksmą, kuris neturi nei pradžios nei pabaigos.

Tokios mintys kristalizuojasi šių dienų kūrėjų vaizduotėje ir yra išreiškiamos retu, įdomiu, originaliu, dinamišku ar subtiliu spalvų ir formų išdėstymu. Jeigu žiūrovui minėtų dailininkų rūpesčiai neapčiuopiami ir nesuprantami, tai natūralu, kad abstraktusis menas jam nesuprantamas.

J. PAUKŠTIENĖS PARODA 69 Galerijoje Chicagoje

St. Santvaras

Mano kiemą pasiekė netikėta žinia, kad š. m. sausio 15 d. Chicagoj, Orentų 69-toj dailės meno galerijoje, bus atidaryta dail. Jadvygos Dobkevičiūtės-Paukštienės kūrinių paroda. Žinia ir maloni, ir graudinanti. Gera, kad šiuo metu Chicagoj atsirado jautrių širdžių, kurios dail. Paukštienės ištiesė ranką; skaudu, kad žmogus turi eiti į viešumą, kada jis norėtų būti pats su saviu. Leoncavallo scenos menininkų dailė (o tuo pačiu ir kiekvieno kito), žmogaus likimo dvilypumą gal ir neblogai išreiškė garsiojo tenoraro: "Ridi, pagliaccio -- juokis pajace, nors plyšta iš skausmo širdis."

Dail. J. Paukštienė yra kukli ir net drovi moteris -- toks man yra likęs įspūdis. Tik vieną kartą ją buvau sutikęs, kai prieš porą metų Bostone buvo surengta jos tapybos darbų paroda, čia susilaukusi nemenko susidomėjimo, turėjusi regimai gražų pasisekimą. Nūdien iš tolo jungiuosi į būrį tų jos meno gerbėjų, kurie tai talentingai dailininkei ir puikiai moteriai nori padėti jos gyvenimo sunkią valandą.

Mūsų periodika dail. J. Dobkevičiūtės-Paukštienės iki šiol nebuvo per daug dosni -- jos vardas spaudoj nebuvo per dažnai

minimas, ji nėra išgarsinta kaip dailininkė, turinti savo atskirą ir individualų kūrybos pasaulį. Dėl to ryžtuosi skaitytojus supažindinti nors su elementariomis jos gyvenimo žiniomis.

Laikydami Amerikos stiliaus aptariančio žmogaus kilmę, turėtumėm sakyti, kad dail. J. Paukštienė yra latvė, nes ji gimė 1913 m. birželio 13 d. Liepojoj, žinoma, lietuvių Dobkevičių šeimoj. Atėjusi į šį gyvenimą per Antanines, ji turi du

krikšto vardus -- Jadvyga Antanina. Atsikūrus nepr. Lietuvai, Dobkevičiai grįžo į savo kraštą. Jadvyga Dobkevičiūtė mokėsi Kauno Aušros mergaičių gimnazijoje ir Meno mokykloj, kurią baigė 1938 m., įsigydama tapybos specialybę. Meno mokykloj ji buvo dail. P. Kalpoko klasėj. 1939 m. studijas gilinavo Paryžiaus Academie des Beaux Arts pas prof. d'Espagnat.

Kai Lietuvą užgriuvo nelemtis, 1944 m. dail. J. Paukštienė pasitraukė į Vakarų. Gyvendama Vokietijoje, dėstė piešimą Biberachio liet. gimnazijoje. 1949 m. atvyko į JAV ir apsigyveno Chicagoj. Čia nuo 1955 m. dėsto tautodailę aukštesniojoje lituanistinėje mokykloj.

Dar nebaigusi Meno mokyklos, 1937 m. J. Paukštienė Paryžiaus pasaulinėje parodoj laimėjo aukso medalį už kilimo projektą. Nuo 1939 m. priklausydama Lietuvos dailininkų Sągaj, dalyvavo kasmetinėse S-gos parodose Kaune ir Vilniuje. Kurį laiką iliustravo vaikų žurnalą Žiburėlį. Brazilikų bažnyčios didžiajam altoriui nutapė Marijos paveikslą.

Gyvendama tremty, Vokietijojej, dalyvavo lietuvių ir kitų tautybų rengiamose dailės meno parodose. 1948 m. dalyvavo su savo darbais lietuvių parodoj New Yorke. Apsigyvenusi Chicagoj, nuo 1950 m. dalyvauja lietuvių ir amerikiečių rengiamose parodose. 1954 m. Chicagoj ji surengė individualią savo kūrinių parodą. o 1955 m. drauge su dail. Br. Murinu. 1956 m. dalyvavo Chicagoj surengtoj lietuvių religinio meno parodoj. Priklausydama Chicago lietuvių dailininkų sągaj, nuo 1956 m. dalyvauja jos kasmet rengiamose parodose. Du jos kūriniai yra atrinkti Čiurlionio Galerijai, esančiai Jaunimo Centre, Chicagoj. 1958 m. ji dalyvavo pirmojoje reprezentacinėje lietuvių dailės parodoje New Yorke. Dailės meno klausimais rašo Drauge, Moteryje ir kt.

Liet. Enciklopedijos XXII tome biografas (po str. nepadėjęs parašo) J. Dobkevičiūtės-Paukštienės kūrybą taip aptaria: "Išėjusi iš impresionistinės mokyklos, (Paukštienė) surado individualų tapybinį braižą, kuris teikia jos kūriniams dramatinės jėgos ir daug ekspresyvos išraiškos. Gilii, sodrių, skambių vėsių gamta (jos tapyboj, St. S.) palenka paveikslų nuotaikai išreikšti."

Dail. J. Paukštienė savo kūryboj yra įvairi ir spalvinga. Jos

tapybiniuose darbuose, atliekamuose alieju, akvarele ir kt. technikom, kiek prisimenu, vyrauja peizažai, savaimingai ir individualiai išgyventi, betgi ji tapo portretus ir bando savo jėgas figūrinėse kompozicijose. Tai sąžininga, subtili ir beatvangos grožio ieškanti dailininkė. Esu tikras, kad dail. J. Paukštienės kūrinių paroda mielųjų Orentų 69-toj Galerijoje bus įdomi ir vertinga.

SPORTO ŽINIOS

• Vilniškis Sportas gruodžio mėn. 28 d. vėl davė žinių iš "anapus Atlanto", ypač atžymėdamas Clevelande įvykusį spalio spalio mėn. suvažiavimą ir pesimistinį pirm. J. Gustainio pranešimą, Kavaliausko, Nešukaitytės laimėjimus, silpną krepšinio turnyrą Chicagoje, Lietuvos iškopimą į major lygą ir kt. Būdinga, kad Sportas (tikrumoje iš JAV pranešėjas, pasirašas visą laiką L. Č. inicialais) neišbraukė nei Chicago Neolitanų komandos žaidėjų pavardžių, suminėdamas Modestavičių, Molį, Miknaitį, Birgelį, Vaišnora, Bražinską ir Jankauską, nei Neris -- Varno. Žvinakio, Jasevičiaus, Jankausko, Galinaičio, Valaičio.

• Kanados šimtmečio progą leidžiamam anglų kalba leidinyje bus sporto sk., kuriame bus atvaizduotas Kanados lietuvių sportinis įnašas į to krašto gyvenimą. Skyrių redaguoti pakviestas K. Baronas.

• Toronto dienraštis "The Globe and Mail", darydamas 1965 m. visų sporto šakų apžvalgą pažymėjo, kad Kanados stalo teniso gyvenime, moterų klasėje, dominavo V. Nešukaitytė.

• Š. Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės narys Ed. Modestavičius su amerikiečių komanda buvo išvykęs gastrolėms į Ispaniją.

* Krepšinio rungtynių pasekmės: Čekoslovakija -- Turkija 83:62, Jugoslavija -- Austrija 81:53, Bulgarija -- Rumunija 76:72, Čekoslovakija -- Graikija 73:60, Rumunija -- Graikija 95:77, Bulgarija -- Rumunija (moterys) 62:56, V. Vokietija -- Danija 92:56 ir prieš Švediją 76:54.

* Lengvosios atletikos rungtynės JAV -- Europa įvyk 1967 m. Monrealyje.

* Vakarų Vokietijos aukščiausioje futbolo lygoje pirmąją 1860 Muenchen prieš Muenchen Bayern. Paskutinėje vietoje randasi Berlyno Tasmania.

* Tinklinio rungtynių pasekmės: Japonija -- Brazilija 3:0, Japonija -- Čilė 3:0, (moterys) Japonijos vyrai -- Peru 3:0.

K. B.

A. SMETONOS MONOGRAFIJA,

parašyta A. Merklio,

sukėlė didelį tuo leidiniu susidomėjimą. Veikalas plačiai pasklido lietuvių visuomenėje, spaudoje komentuojamas, nagrinėjamas jo gerosios pusės ir iškeliami trukumai.

Liko nedidelis to veikalo kiekis dar neišplintantis.

Kol dar ne vėlu, užsisakykite tą didelio formato, 786 psl., kietais viršeliais leidinį, siunčiant čekį ar pašto perlaidą:

K. POCIUS
3908 Fir Street
East Chicago, Indiana 46313

arba

DIRVA
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

KAINA — 12,50 DOL.

Tinkami rūbai duoda gerą savijautą

DĖMESIO

Pas mus Jūs rasite vyrų pasaulį! — Mes apmąstysime Jūsų nuo galvos iki kojų. Puikiausias pasirinkimas geriausių gaminių vyrų aprangai.

BOTANY „500“ kostiumai ir paltai,
MANHATTAN marškiniai,
LEE ir DISNEY skrybėlės.

Krautuvėje Jūs laukiami kasdien,
o sekmadieniais
nuo 10 iki 4 val.

H. Seigan

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ

4640 S. Ashland Ave., Chicago 9, Ill. Telef. YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam išsimokėjimui be nuošimčių!
Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

ATVAZIAVĘ Į CHICAGĄ
aplankykite

"69" MENO GALERIJA
VIRŠ 200 LIET. DAIL.
PASKUT. DARBŲ

KAILIŲ PREKYBĄ
IVAIRŲS KAILIAI

"SPARTA" atstovybė
RADIO, RAŠOMOS IR
SKAICIAVIMO MAŠINOS
MUZIKOS NAMUS
PIANAI IR VARGONAI

Valandos: 12-8 v. v. Tel 778-0505

Sav. STASYS ORENTAS

2612 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60629

ISLAMO MISIJŲ VEIKLA VOKIETIJOJE (4)

Islamas yra jauniausioji pasaulinė religija, įkurta Mahometo. Arabų žodis "islam" aiškinamas, kaip visiškas atsidavimas Dievo valiai. Islamo pasekėjai vadina save moslem ir pavadinimą mahometonais laiko neteisingu. Islamas nesąs joks Mahometo mokslas, kaip krikščionybė Kristaus, bet Korano -- pranašo Mahometo iš Dievo gauto apreiškimo sekimas. Ilgainiui greta Korano pradėta garbinti ir padavimus (Hadith) apie pranašo pamokslus ir darbus, (Suna),

Islamas pretenduoja būti griežtai monoteistinė religija. Jo teigimu, Dievas Allah neturi jokio staus. O iškreipdamas krikščionių Trejybės sąvoką į Dievo Tėvo, Kristaus ir Marijos asmenis, islamas laiko krikščionybę politeistine religija. Islamo mokslas nėra naujas, bet sudurstyta iš iškraipytų žinių iš Senojo Testamento, pranašų, Biblijos, žydų Toros su netikrais padavimais apie Adomą, Jėzų ir Mariją. Daugiausia perimta iš žydų, kas nekludo islamui

DETROIT

PARENGIMAI DETROITO LIETUVIŲ NAMUOSE

Sausio 22 d. Kaukių Bilius, rengia Detroito Jūrų Skautai.

Sausio 29 d. "Antras kaimas", vaidina Antrojo Kaimo grupė, rengia Korp! Neo-Lithuania Detroito.

FIRST CLASS

DIE MAKERS

Steady work. Overtime & fringe benefits.

KOTCHER TOOL & ENGR.

23801 Mound Rd.

Warren, Mich.

(9)

WANTED

1st CLASS

SKILLED

MILLING MACHINE

OPERATORS

I. D., O. D. GRINDERS

W. & S. TURRET LATHE

OPERATORS

DRILL PRESS OPERATORS

also

PARTS WASHER

STOCKROOM

Excellent working conditions. Liberal fringe benefits. Good opportunities for experienced men. Minimum experienced considered.

FORMSPRAG CO.

23601 Hoover Road

Warren, Mich.

313 — JE 6-9000

An equal opportunity employer.

(141-6)

WANTED AT ONCE

HYDRO-TEL OPERATORS

BORING MILL OPERATORS

BENCH MEN FOR DIE

CAST DIES

RADIAL DRILL OPERATOR

JOURNEYMEN PREFERRED

58 hour week. All shifts

PERMANENT MOLD

DIE CO.

2275 E 9 Mile Rd.

Warren, Mich.

313 — 536-9055

(141-8)

WANTED

FIXTURE

BUILDERS

Bench Helpers

Mill Hands

Shaper Hands

Line Burners

58 Hour Work Week

Dollar Electric Co.

31200 Stephenson Hwy.

Madison Hgts., Mich.

(4-6)

P. GUDELIS

laikyti žydus savo didžiausiais priešais. Islamas reikalauja iš savo pasekėjų: tikėti, kad "nėra kitokio Dievo, kaip Allah, o Mahometas yra jo pranašas", melsis penkis kart per parą, mokėti tikiybinių mokesčių, pasninkauti ramadano mėn, nuo ryto ligi vakaro ir bent kartą aplankyti Mekką.

Didelė reikšmė islamui teikiama likimui, kuris suprantamas, kaip visiškas atsidavimas Dievo valiai. Tačiau ilgainiui tikėjimas likimu virto fanatizmu, tikėjimu į lemtes neišvengiamumą. Jopaseka buvo aklas moslemo karių narsumas, padėjęs kardu išplėtimą ir šaukė gyventojus visa širdimi, visa siela ir visais pojūčiais atsiduoti vienam visagaliui ir gailėstingam Dievui.

Turtingieji Mekkos pirkkliai mažai tekreipė dėmesio į jo pamokslus. Nedidelį jo pasekėjų skaičių sudarė neturtingesnieji gyventojai. Atsirado jo pasekėjų netolimame Jatribė. Po jo žmonos ir jį globojusio dėdės Abu Talib mirties, Mahometas susavo pasekėjų likučiais 622 m. birželio 15 d. persikėlė į Jatribą, vėliau pavadintą Medina -- pranašo miestą. Tą dieną musulmai laiko savo metų šventę. Ligi tol Mahometas laikė save žydų ir krikščionių religijų tėsėju, šaukliu. Bet žydai netrukus pastebėjo, kad Mahometo supratimas apie jų tikybą labai spragotas ir iškraipytas, todėl pradėjo jam prieštarauti. Mahometas nenusileisdamas jiems tvirtino, kad tik jam Dievo duotas apreiškimas yra tikras, o žydų ir krikščionių iškraipytas. Tuo būdu jis nusigriežė nuo Jazuzalės ir pradėjo garbinti Mekką. Tas jau daug labiau imponavo arabams ir pasekėjų skaičius padidėjo. 8 metams praėjus Mahometas iškilmingai grįžo į Mekką. 632 m. mirdamas paliko įpėdiniu savo paskutinės žmonos tėvą Abu Bakr.

Islamas gana anksti pradėjo skaldytis į skirtingas konfesijas. Senesnė iš jų yra sunitai, kurie greta Korano pripažįsta ir garbina padavimus -- Sumas, Nuo jų atsikilo šiitai, kurie pilnai pripažįsta Koraną, o didžiąją dalį Sunų atmėta. Islamas yra labai karinga, aktyvi religija, siekianti tapti pasauline religija pasaulio užviešpatavimu, tuo būdu įgaudama nekrikščioniškus bruožus. Kiekvienas naujatis turi duoti įžadą, kad nuo šiol savo gyvenimo svarbiausiu tikslu laikys islamo platinimą.

Pradžioje islamas buvo tik kardu platinamas. To darbo uoliai ėmėsi pirmasis jo įpėdinis -- kalifas Abu Bakr. Jis nugalėjo dėl tikiybinių mokesčių įvedimo sukilusius beduinus ir nukripo į Iraką ir Palestiną. Sekantis kalifas, galingasis Omaras pasiekė dar didesnių laimėjimų 635 m. užkariaudamas Damaską, 639-641 m. Egiptą ir 640-41 m. Persiją. Nugalėtieji turėjo prisiimti islamą arba buvo išžudomi. Tik koptai Egipte išlaikė savo senąją krikščionybę. Nors vėliau tarp islamo pasekėjų prasidėjo tarpusavės grumtynės dėl valdžios, bet kiekvienas įsigalėjęs kalifas tęsė "šventuosius karus". 8-15 amž. islamas buvo įvestas Ispanijoje ir Sicilijoje, 14-20 amž. Balkanų pusiasalyje, 16-17 amž. Vengrijoje. 960 m. įsigalėjęs Turkijoje, islamas iš ten pasiekė Indijos Pakistaną (1000-1300 m.) ir Indoneziją (1500 m.). Į vidurinę Europą islamui nepavyko įsiveržti, nes bendromis jėgomis jis buvo atremtas 1683 m. kautynėse prie Vienos. Pravartu priminti, kad šiose kautynėse dalyvavo lenkams į pagalbą su 12,000 karių atėjęs paskutinis lietuvių kilmės Lietu-

vos karalius Jonas Sobieskis.

Islamo nugalėtuose kraštuose pradėjus busti tautiniam susipratimui, o Tolimuose Rytuose ir Afrikoje susidūrus su anglių galyste, politinė islamo reikšmė pradėjo mažėti. Jo pasekėjų fatalizmas, aklas tikėjimas kiekvienai Korano raidei, stabdė mokslo pažangą ir privedė islamą kraštus prie atsilikimo kultūriniam gyvenime. Islamas prarado užkariautus Europos kraštus, o jo Azijos ir Afrikos valstybių reikšmė visiškai nusmuko.

Tik 19 amž. islamas vėl pradėjo atbusti. Laikoma, kad Napoleono žygis į Egiptą ir anglių protektorato spauda pažadino arabus iš miego. Prasidėjo įvairūs reformatoriainiai judėjimai, kurie reikalavo atmesti Korano ir Sunų uždėtus varžtus bei sumoderninti jų aiškinimą. To sąjūdžio pasekoje Kamil Paša pravedė reformas Turkijoje, paversdamas ją pasaulietiška valstybe. Jos pavyzdžiu seka arabų kraštai. Po II pasaulinio karo Pakistane įsikūrė netgi nauja, grynai islamiška valstybė.

Bet islamo pabudimas reiškiasi dar ir kitokiu būdu. Jis pradeda vėl domėtis Europa ir deda pastangas joje paplsti taikos keliu. Reikia atminti, kad jis čia neranda taip gerai paruoštos dirbos, kaip turėjo budizmas ar hinduizmas. Kadangi islamas buvo paveręs dalį Europos ir tapęs krikščioniškos baubas, tai jis visiems iš arčiau pažįstamas. Mokyklose apie jį buvo daugiausia tik neigiamai dėstoma ir spaudoje niekas jos neidealizavo.

Pirmą Korano vertimą iš arabų kalbos atliko D. Megerlinas. Tuo vertimu naudojose Goethe, kai savo "Vajarų Rytų divone" stengėsi objektyviau aprašyti islamo kultūrą ir Mahometo vaidmenį. Gilestis orientalistikos ir islamo tyrinėjimas prasidėjo tik 19 amž. 1843 m. Weil bandė parašyti objektyvią Mahometo biografiją, atmesdamas legendas ir padavimus. Bet tyrinėtojų dauguma dažniausia atsiliepė apie Mahometą neigiamai (Muir, Sprenger). C. Becker yra išsireiškęs: "Mes žinome apie Mahometą per daug, kad galėtume jį idealizuoti, ir per mažai, kad galėtume apie jį teisingai spręsti".

1956 m. Vokietijoje buvo iš viso 3318 vietinių moslemų. 1953 m. 328 vokiečiai ir 4 užsieniečiai įsteigė Bremene "vokiečių moslemų broliją". Hamburge 31 vok. įsteigė "vokiečių moslemų ligą". 5 vokiečiai ir 243 užsieniečiai įkūrė islamo parapiją Mannheim. Muenchene 3000 moslemų, iš jų vienas vokiečių, įsteigė moslemų parapiją Vakarų Europai. Jų žiniomis, vidurio Europoje esama apie 10,000 naujų moslemų.

Schwetzingene veikia buv. paprasto darbininko N. Weissert Imam Abdullah vadovaujama parapija. Hamburge gyvena apie 5700 iš Persijos kilusių šiitų moslemų. 1957 ten buvo viena nedidelė mečetė. 1960 m. padėtas kartinis akmuo būsimai didžiausiai šiitų mečetei Vokietijoje. Ji kaštuos apie 1,2 mil. DM. 1962 metais Muenchene pradėta planuoti dar vieną, dviejų mil. DM. vertės mečetę. Prie jos bus įrengtas vaikų darželis ir studentų bendrabutis. Jos statyba Jordanijos karalius Hussein paaukojo 60,000 DM. Veikia dar moslemų parapijos, turinčios savo maldų namus Berlyne ir Nuernberge. 1963 m. Berlyne buvo apie 1000 moslemų, iš jų 70 vokiečių. Stuttgarto islamo studentų sąjunga laiko kas savaitę pamaldas jai pavestose aukštosios technikos mokyklos patalpose. Į pamaldas kviečiami ir studentai vokiečiai. 1963 m. Heidelbergo buvo įsteigta islamo studentų sąjunga. Ji siekia sudaryti moslemo studentams kultūrinį židinį, o paskaitomis, diskusijomis ir seminarais, taip pat vertimu ir spausdinimu islamo temomis raštų "parodyti islamą ir moslemus tikroje šviesoje". Universitetas pavedė jiems patalpas pamaldoms, į kurias visuomet kviečiami visi gyventojai. 1964 m. buvo padėtas kartinis akmuo dar vienai naujai mečetei Aachene. Iškilinėse dalyvavo 18-kos islamo kraštų atstovai. Lėšos renkamos aukų keliu 26-se islamo tautos. Priemečėtės bus patalpos seminarui, knygynui,

svečių kambarys studentams ir butas mečetės dvasiškai vadovui. Tai būsimas kultūrinis centras ne tik Aacheno 600 studentų iš 24 islamo kraštų, bet ir Bonnoje ir Koelne studijuojantiems moslemams. Muenchene yra islamo labdaringos organizacijos centro visai Europai būstinė. Ši organizacija rūpinasi religine, socialine ir politine moslemų priežiūra visuose Europos kraštuose. Ji leidžia aštuoniomis kalbomis Vokietijos moslemų žinias "al islam".

Planingą propagandą veda Vokietijoje ir prieš 70 metų Pakistane įsikūrusi islamo konfesija -- Ahmadiyya sąjūdis. Jis, tarp kitko, skelbia, kad Jėzus išsigelbėjo ir atvyko į Indiją, kur esąs palaidotas Srinagare, o vietonį nukryžiuotas kitas asmuo. Šis labai aktingas sąjūdis turi misijų stotis Berlyne, Hamburge, Kielyje, Frankfurte ir Nuernberge. Sąjūdžio centras Zueriche, o Saarbrueckene jis turi spaudos ir informacijos įstaigą pietvakario Vokietijai. Jis turi apie du mil. narių ir laiko apie 100 misionierių visuose Europos kraštuose. Jos aukščiausias atstovas Vokietijai Abdul Latif gyvena Hamburge.

1959 m. Frankfurte pastatytos mečetės vedėjas yra Imam Abdul Schakoor Kunze, buv. vokiečių Afrikos korpo pulkininkas, 1946 m. priėmęs islamą. 1959 m. Frankfurto parapijoje buvo apie 400 narių. Nuernbergo parapijos imamui yra karo metu Balkanuose perėjęs islamą karo gyd., med. dr. K. Koller. Jis įsteigė tą parapiją 1949 m., o 1955 m. jį turėjo 30 narių ir 1000 kandidatų. Anksčiau minėtas Abdul Latif 1954 metais išsireiškė, kad vakarų Vokietija esantis vienas iš didžiausių pasisekimų islamo pastangoms žandantis kraštas. Jis leidžia jau 16 metų išsėinant mėnesinį žurnalą "Islam". Pagal jo 1959 m. pranešimą, į Ahmadiyya sąjūdį pastaruoju laiku įstojo 800 vokiečių. Sąjūdis leidžia ir daugiau raštų vokiečių kalba Zueriche ir Hamburge. 1954 m. Hamburge ir 1958 m. Zueriche išėjo po vieną Korano laidą. Tačiau tai nėra moderniškias, kritiškas, o apologetiškai sukurptas leidinys.

KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS

• Kanados šimtmečio proga, KLB-nės Krašto valdyba numato išleisti anglų kalba leidinį, kuriame bus pavaizduotas Kanados lietuvių įnašas į vietos gyvenimą. Tam tikslui sudaryta komisija iš dr. J. Sungailos, dr. J. Puzino (vyr. redaktorius), kun. dr. Pr. Gaidos, Ant. Rinkūno, St. Kairio ir J. Kardelio. Knygoje numatomi šie skyriai: 1) Iš Lietuvos į Kanadą, 2) Religiniai centrai, 3) Lietuviai mokslo srityje, 4) Menas, 5) Susisiekimo — bendravimo kanalai (spauda, radijas ir kt.), 6) Socialinė ir politinė veikla, 7) Sportas, 8) Profesionalai, 9) Lietuviai prekyboje ir pramonėje. Namatoma, kad šio leidinio subsidijavimą suteiks Kanados vyriausybė.

• Išraiškos šokio šokėja J. Kvietytė Toronto Universitete dėsto kūno kultūrą. o sol. V. Verikaitis Toronto gimnazijoje dainavimą.

• Kanados Lietuvių Fondas pasiekė 20 tūkst. dol. sumą.

• Lietuvių kapinėse Port Credit m. prie Toronto jau yra palaidota 181 lietuvis, daugiausiai iš Toronto ir Hamiltono apyl.

• Naujuosius Metus Kanados lietuviai daugumoje susitiko salėse, nors didesnėse kolonijose nestigo ir privačių subūvimų. Salėse rengėjais buvo ap. LB-nės valdybos arba parapijos.

• Negailėstingoji mirtis, tik dviejų savaitių laikotarpis, iš Hamiltono lietuvių tarpo išplėšė buv. LB pirm.

Ketvirtame kalėdinių eglučių papuošimo konkurse, kuriuos Chicagoje organizuoja F. Zapolis, šiais metais pirmą premiją laimėjo Ramutė Juodkaitė, antrą premiją Dobilas Juodka ir trečią premiją jūrų skaučių Juodkrantės tuntas. Nuotraukoje jury komisija su konkurso rengėjais. Iš kairės: P. Kaupas, Janina Marks, J. Pautienius, Eleonora ir Frank Zapoliai.

Pagaliau reikia dar paminėti naujausią šiitų atskalą bahai, kuri su didelėmis pretenzijomis tik dabar pradeda veikti Vokietijoje. Ją įsteigė 19 amž. pabaigoje Baha-Ullah (1817-1892). Ji turi savo centrus Frankfurte ir Stuttgarte. 1964 m. atidengė pirmuosius savo maldų namus Langenhaine prie Frankfurto. Jie pastatyti su devyniomis durimis, kurios turi simbolizuoti, kad bahai yra pasaulinė religija, į kurią sueina visos kitos religijos, k. a. budizmas, hinduizmas, krikščionija, islamas ir kt. Taigi, ji skelbia tą patį principą, kaip pradžioje minėtas Lessing, kad visi tiki vieną Dievą... Tačiau iš savo pasekėjų reikalauja pripažinti jų atskalos įkūrėją Baha-Ullah aukščiausiu pranašu. O savo raštuose pirmoje eilėje garbina Mahometą ir islamą.

Baigdamas straipsnį "bot-schaft u. Dienst" primena Kristaus įspėjimą (Mato 24, 4-5): "Žinokite, kad kas jūsų nesuvedžiotys. Nes daugelis ateis mano vardu ir sakys: "Aš esu Kristus" ir jie daugelį suvedžios", ir priduria savo nuomonę, kad "bahai tikyba yra nuodėmė prieš mūsų Viešpatį ir išganys Jėzų Kristų."

KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS

• Kanados šimtmečio proga, KLB-nės Krašto valdyba numato išleisti anglų kalba leidinį, kuriame bus pavaizduotas Kanados lietuvių įnašas į vietos gyvenimą. Tam tikslui sudaryta komisija iš dr. J. Sungailos, dr. J. Puzino (vyr. redaktorius), kun. dr. Pr. Gaidos, Ant. Rinkūno, St. Kairio ir J. Kardelio. Knygoje numatomi šie skyriai: 1) Iš Lietuvos į Kanadą, 2) Religiniai centrai, 3) Lietuviai mokslo srityje, 4) Menas, 5) Susisiekimo — bendravimo kanalai (spauda, radijas ir kt.), 6) Socialinė ir politinė veikla, 7) Sportas, 8) Profesionalai, 9) Lietuviai prekyboje ir pramonėje. Namatoma, kad šio leidinio subsidijavimą suteiks Kanados vyriausybė.

• Išraiškos šokio šokėja J. Kvietytė Toronto Universitete dėsto kūno kultūrą. o sol. V. Verikaitis Toronto gimnazijoje dainavimą.

• Kanados Lietuvių Fondas pasiekė 20 tūkst. dol. sumą.

• Lietuvių kapinėse Port Credit m. prie Toronto jau yra palaidota 181 lietuvis, daugiausiai iš Toronto ir Hamiltono apyl.

• Naujuosius Metus Kanados lietuviai daugumoje susitiko salėse, nors didesnėse kolonijose nestigo ir privačių subūvimų. Salėse rengėjais buvo ap. LB-nės valdybos arba parapijos.

• Negailėstingoji mirtis, tik dviejų savaitių laikotarpis, iš Hamiltono lietuvių tarpo išplėšė buv. LB pirm.

a. a. Genovaitė Skripkutė ir a. a. Vladas Šešilgij. Abu vidutinio amžiaus mirė pakirsti vėžio ligos. Toronte, širdies priepuoliu, mirė buv. Lietuvos susisiekimo ministerijos buhalteris, 61 m. amž. a. a. V. Bytautas (prieš keletą mėnesių mirė velionies žmona) atvykęs prieš dviejus metus iš Australijos. Taip pat Toronte mirė M. Vingevičienė.

K. B.

• Skautų tėvų ir rėmėjų susirinkimas buvo sukvietas Priskėlimo parapijos patalpose sausio 9 d., kuriame apžvelgta metų bėgyje atlikti darbai, o taip pat iškelta ir aptarta visa eilė kitų aktualių skautišką veiklą liečiančių reikalų.

Didžiąją susirinkimo dalį užėmė įvairūs pranešimai. Komiteto pirmininkas Br. Saplys išsamiai nušvietė

kas tėvų-rėmėjų buvo padaryta praėjusiais metais ir davė tam tikrų sugestių atečiai. Finansiniais reikalais pranešimus padarė tėvų-rėmėjų komiteto išd. M. Yčas ir stovyklavietės — V. Sendžikas. Revizijos komisijos vardu — P. Bastys.

Su įdomumu buvo išklausyti satrijos ir Rambyno tuntininkų L. Gvildienės, K. Batūros ir stovyklavietės pirmininko dr. J. Yčo pranešimai. Pranešėjai ne vien tik davė savo nuveiktų darbų apyskaitą, bet kartu suminėjo klišius ir kitokias negeroves, kurias reikėtų šalinti. Ypatingai buvo užakcentuotas Skautų Aido skaitymas. Stovyklavietės reikalų kovo 13 d., 15 val. šv. Jono Kr. parapijos patalpose yra numatomas sukviešti atskiras susirinkimas.

Į tėvų-rėmėjų komitetą slapto balsavimu išrinkta: Augustinaičienė, Baltaduonienė, Dambaras, Dubickienė, Imbrasienė, Jonaitis, Maziliauskienė, Rušinas, Sapoškinas, Simona-čiūnė, Stukienė. Tarvydienė ir Vasiliasukas.

Revizijos komisijon — J. Baltaduonis, P. Bastys ir M. Yčas.

Susirinkimą pravedė B. Saplys ir sekretoriavo G. Stanionis.

AUKOS DIRVAI

J. Lesčinskas, Detroit . . . 4,00
K. Ramonas, Chicago . . . 4,00
J. Rinkus, Cleveland . . . 1,00
St. Nasvytis, Cleveland . . . 3,00
J. Dačys, Dorchester . . . 4,00
J. Sirusas, Woodhaven . . . 9,00
A. Vileniškis, Dorchester 4,00
P. Dagsys, Columbus, Ohio 4,00
E. Cības, So. Boston . . . 9,00
X. Y. Chicago 4,00
B. Šukys, Rome, Ohio . . . 1,00
V. Thomas, Baltimore . . . 1,00
P. Mikolūnas, Cleveland 1,00
M. Vansauskas, Lyons, Ill. 4,00
M. Gecevičius, Lakewood 8,00
W. Tiškus, Cleveland . . . 2,00
L. Juodis, Brooklyn . . . 5,00
J. Davalgas, So. Boston . . . 2,00
St. Ingaunis, Chicago . . . 5,00
J. Švežda, Toronto . . . 2,00
V. Tamašiūnas, Detroit . . . 4,00

LIETUVIŲ SALĖ-SVETAINĖ

6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Tel. EX 1-1143

Tai sava, lietuviška pastogė įvairiems parengimams, koncertams, susirinkimams, parodoms, vaidinimams, šokiams rengti.

REMDAMI SAVUS — REMIATE
SAVE.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Neturį JAV pilietybės privalo registruotis! Kiekvienais metais sausio mėn. neturį JAV pilietybės asmenys privalo pašto įstaigoje gauti korteles ir jas užpildžius vėl asmeniškai gražinti pašto įstaigai. Toks adresų ir tapatybės kortelės užpildymas yra privalomas ir to neatlikę yra baudžiami.

• Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus metinis narių susirinkimas, numatytas sausio 23 d., atšaukiamas ir nukeliamas vėlesniam laikui.

Tą dieną Clevelande įvyks visų lietuviškųjų veiksmų ir centrinių organizacijų konferencija ir daugelis aktyvių ALT S-gos narių privalės ten dalyvauti.

Apie naują ALT S-gos Clevelando skyriaus susirinkimo datą pranešime, kai tik valdyba ras tam tinkamą artimiausią datą.

• Blue Cross gavo valdžios pavedimą atstovauti vykdant Medicare įstatymą. Šalia Blue Cross tokį pavedimą gavo dar Aetna

Life and Casualty Co. ir Travelers Insurance Co. iš Hartford, Conn.

Sausio 13 d. Chicagoje įvyko Blue Cross administracijos pareigūnų posėdis tuo reikalu. Į tą posėdį buvo deleguotas Vernon R. Burt, Blue Cross of N. E. Ohio viceprezidentas.

Ligonių apdrauda pagal Medicare įstatymą įsigalios liepos 1 d. ir nuo tos datos su įstatymo vykdymo administraciniais reikalais bus susieta tolimesnė Blue Cross veikla, jau dabar pradedant praplėsti įstaigos patalpas ir samdant papildomus tarnautojus.

• Tradicinis ALT S-gos Clevelando skyriaus rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks vasario 12 d., 7 val. vak. Čiurlionio Ansamblio namuose — Magnolia Dr.

Programoje — filmo demonstravimas apie prezidento Antano Smetonos gyvenimą ir veiklą Amerikoje ir laidojimo išskilmės.

Po programos — vaišės. Minėjime kviečiami dalyvauti ALT S-gos skyriaus nariai su šeimomis, Korp! Neo-Lithuania nariai ir Clevelando visuomenė.

• Prieš atnaujindami savo namų arba taip vadinamų "Homeowners", draudimus palyginkite savo mokesčių paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

LIETUVIŲ SALĖS AKCINĖS BENDROVĖS METINIS SUSIRINKIMAS

Lietuvių Salės Akcinės Bendrovės — Lithuanian Hall Company metinis akcininkų susirinkimas įvyks sausio 28 d., 7:30 v. v. Lietuvių Salės namuose, 6835 Superior Avenue, Clevelande. Susirinkimo darbotvarkėje: susirinkimo atidarymas, susirinkimui pirmininko rinkimas, balsams skaičiuoti komisijos rinkimas, direktijos - valdybos rinkimas, direktijos - valdybos 1965 metų apskaitinis pranešimas ir įvairių reikalų aptarimas.

Į naują Lietuvių Salės Akcinės Bendrovės direktiją - valdybą kandidatuoja: John Apanovitch, Alekas Banys, Vytautas Braziulis, Zenonas Dučmanas, Ignas Gatautis, Stasys Halaburda, Stasys Mačys, Jurgis Malskis, Anthony Paskevicius, Ernest Samas, Paul Sukys, Jonas Virbalis.

Lietuvių Salės Akcinės Bendrovės akcininkams atskirai yra išsiųstas pranešimas su priediniu įgaliojimo - proxy lapeliu. Nariai, kurie negalėtų susirinkime dalyvauti, prašomi tinkamai užpildyti įgaliojimą — proxy ir laiku įteikti įgaliojimą asmeniui. Netinkamai užpildyti įgaliojimai bus atmesti.

Visi Lietuvių Salės Akcinės Bendrovės akcininkai maloniai kviečiami susirinkime dalyvauti ir pasisakyti savos Bendrovės ateities klausimais ir pareikšti sumanymus. Po susirinkimo — užkandžiai ir kava.

• Medicare įstatymas pradedamas įgyvendinti liepos 1 d. Tuo įstatymu bus apmokamas gydymas žmonių, sulaukusių 65 m. amžiaus. Kad tuo įstatymu pasinaudojus, visi to amžiaus sulaukę privalo registruotis iki 1966 m. kovo 31 d. Tai labai svarbu! Nes tą datą praleidę, įstatymu negalės pasinaudoti iki 1967 m. spalio mėn., o jų apdraudimo mokesčiai bus žymiai didesni.

Jei dar nesate užsiregistravę, skambinkit ar atsilankykite į artimiausią Social Security įstaigą. Clevelande jų yra trys: 1370 Ontario Street (Standard Building), 2012 West 25 St. ir 10613 Euclid Ave.

HELP WANTED MALE

AUTO MECHANICS

If you are looking for a job as a first-class mechanic, you owe it to yourself to come in and see me personally. I NEED 4 GOOD FIRST-CLASS MECHANICS. Steady work. Plus all fringe benefits.

MR. HERSHBERGER

A. D. PELUNIS
OLDSMOBILE

13123 Detroit Ave.

DIEMAKER

Galimybės dirbti prie automacijos ir mechanizacijos. Valandinis atlyginimas ir viršvalandinis.

A. HALEX DIE CO.

23901 Aurora Rd.

(5-6)

SIUVAMŲ MAŠINŲ MECHANIKAI

Pastovus darbas. Singer 107 ar 143 mas. Puikus pradinis atlyginimas. 3 sav. atostogų, geros darbo sąlygos ir t.t.

CLEVELAND COAT FRONT CO.

861-0280

(5-6)

FILATELIJOS KAMPELIS

Antanas Bernotas

(1)

AUSTRIJA išleido pusantro šilinto pašto ženklą, Dr. Semmelweiss pagerbti su jo atvaizdu.

Ignaz Philipp Semmelweis (1818-1865), vengrų gydytojas, gimė Budoje prie Budapešto, Mokslo šventės salėje ir Pešte, 1846 m. buvo paskirtas Vienos akušerinės klinikoje 1847-49 išaiškino gimdyvių šiltinės (Kinderbettfieber) priežastis ir pradėjo naudoti antiseptikus. Jam dirbant ir naudojant jo surastus antiseptikus, gimdyvių mirštamumas sumažėjo nuo 12,24% tada buvusio lygio iki 1,27%. Tokiu būdu Semmelweisas pasidarė antiseptikų naudojimo pirmatakas. 1851 m. buvo perkeltas į Peštą šv. Roko ligoninės vedėju, o 1855 m. paskeltas Pešto universiteto akušerijos profesorium, Lyg likimo patyčiai, mirė nuo kraujo apnuodijimo įspioves į ranką laike operacijos. Parašė veikalą iš akušerijos ir ginekologijos srities.

KANADA sausio 5 d. išleido pirmąjį šių metų pašto ženklą. Ženkle parodytas satelitas Allouette II, skriejantis virš žemės rutulio su Kanados žemėlapiu. Ženklas 5 centų, tamsiai mėlynos spalvos.

Pirmąjį satelitą -- Allouette I Kanada paleido į erdvę 1962 m. rugsėjo 29 d. ir jis dar tebeskrieja. Šį antrąjį Kanada paleido bendromis jėgomis su Amerika iš Kalifornijos praeitų metų gruodžio mėnesį. Antrasis satelitas kiek pagerintas ir pakeistas. Pirmasis skrieja tiksliais ratais, kai antrasis daro elipses. Satelitų tikslas: matuoti elektronų tirštumą ionosferoje, klausytis žemės įtampos "erdvės šnibždesių", matuoti kosminius spindulius virš žemės atmosferos, taip pat elektronų prutonų ir alpha dalelių ir spindulių buvimą. Allouette II turi dvi antenas išorėje: viena 240 pėdų ilgio nuo galo iki galo, kita -- 75 pėdos. Satelito radiniai per radiją pranešami į žemę.

MONTSERRAT sala išleido seriją pašto ženklų, kurioje paro-

MALE

FULL FASHION KNITTERS

Steady year round employment under excellent working conditions.

PARKLANE FASHIONS

FORMERLY
BARTON KNITTING MILLS
2882 Detroit Ave.
Cleveland, Ohio
216 — 786-3778

(4-6)

FEMALE

FLAT MACHINE KNITTERS LOOPERS SEAMERS

For full fashion knitting mill. West Side. Steady year round employment under excellent working conditions.

PARKLANE FASHIONS

FORMERLY
BARTON KNITTING MILLS
2882 Detroit Ave.
Cleveland, Ohio
216 — 786-3778

(4-6)

dyta visa eilė retų augalų ir vaisių -- tikras botanikos sodas. Čia dedame 3 penų p. ženklą su vaisium sourso. Didžiajame amerikiečių Websterio žodyne paaiškinta, kad sourso yra retas Amerikos tropikų medelis, ant kurio auga į obuolius panašūs dygliuoti vaisiai, rūgštus skonio. Vaisiai valgomi, Matyt, kad saloj tų medelių daug augama.

Montserrat sala yra Vakarų Indijoje, prie Karibų jūros, Maziųjų Antilų salyne, netoli Puerto Rico salos. Ji užima 32 kv. mylių plotą, turi apie 12,000 gyventojų, daugiausia negrų kilmės. Sala kalnuota, aukščiausia viršūnė Soufriere vulkanas. Vienintelis uostas ir salos sostinė yra Plymouth miestelis su apie 2000 gyv. Saloje auginama daug medvilnės, vaisių ir daržovių. Salą atrodė Kolumbas 1493 m. ir pavadino ją Montserrat pagal to pat vardo kalnus ir garsų benediktinų vienuolyną Ispanijoje. Tada saloje gyveno indėnai, Salą kolonizavo anglų Sir Thomas Warner 1632 m. Nuo 1871 m. ji buvo Leeward Islands federacijos dalis. 1958 m. prisijungė prie Vakarų Indijos federacijos. Valdoma kolonijos teisėmis. Pašto ženklus išleidžia nuo 1876 m.

R. VOKIETIJA išleido 10 pfenigų p. ženklą, kuriuo pagerbiamas žymusis fizikas Roentgenas.

Wilhelm Conrad Roentgen (1845-1923) gimė Lennepe, Prūsijoje. Mokslus baigęs, nuo 1876 m. buvo Strassburgo, nuo 1879 m. Giesseno, nuo 1888 m. Wuerzburgo ir nuo 1900 m. Muencheno universiteto profesorius. 1872 m., būdamas Strassburge A. Kundto asistentu, pradėjo daryti eksperimentus su iki tol nežinomais spinduliais. Atrado ir išbandė vėliau jo vardu pavadintus spindulius -- Rentgeno spindulius (angliškai juos vadina X-ray), kurie nuo to laiko medicinoje pasidarė nepaįmami, peršviečiant įvairias žmogaus kūno dalis, nustatant kaulų lūžimus, išaiškinant pažeidimus įsiveržusių kūnų, sukaikėjimus plaučiuose ir kt. Už tą savo ypatingai svarbią atradimą Roentgenas buvo apdovanotas daugeliu premijų ir medalių, o 1901 m. pats pirmasis gavo Nobelio fizikos premiją. Apie savo atradimus parašė keletą veikalų.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

SAUSIO 29 D. Liet. Budžiams remti valdyba ruošia tradicinį blynų balių šv. Jurgio parapijos salėje.

VASARIO 5 D. Ateities klubo balius.

VASARIO 13 D. Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo sukakties minėjimas, rengia ALT Clevelando skyr.

VASARIO 20 D. Aukuro ansamblio išvykoms paremti pietūs, Rengia Vysk. Valančiaus mokyklos tėvų komitetas.

VASARIO 27 D. Prel. M. Krupavičiaus 80 m. amžiaus sukakties minėjimas -- rengia ALT Clevelando skyrius.

KOVO 6 D. Kaziuko mugė, Rengia Nerlingos Skaučių Tuntas.

KOVO 13 D. Naujosios parapijos choro pagerbimas, Rengia LB II-ros apyl. valdyba.

KOVO 27 D. Šv. Kazimiero Lit. Mokyklos rengiami pietūs Naujosios parapijos salėje.

BALANDŽIO 3 D. Aukuro ansamblio metinis koncertas.

BALANDŽIO 16 D. Vysk. Valančiaus mokyklos abiturientų, tėvų ir rėmėjų balius.

BALANDŽIO 17 D. Margučių ridinėjimas. Ruošia Vysk. Valančiaus mokykla.

BALANDŽIO 23 D. PLB specialius parengimas.

GEGUŽĖS 1 D. Motinos Dienos minėjimas, Rengia Nerlingos Skaučių Tuntas.

GEGUŽĖS 7 D. Dirvos balius Carter viešbutyje.

GEGUŽĖS 8 D. Motinos Dienos minėjimas. Ruošia Vysk. Valančiaus mokykla.

BIRŽELIO 5 D. 1966, Šv. Kazimiero Lituanistinės Mokyklos mokslo metų užbaigimas.

BIRŽELIO 19 D. Vysk. Valančiaus mokyklos gegužinė.

Rugsėjo 24 d., Dirvos Vakarų šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGSĖJO 25 D. Tautos šventė - Lietuvių Diena, Rengia Lietuvių Bendruomenę.

SPALIO 15 D. Šv. Kazimiero Lit. Mokyklos parengimas.

DUOK SAVO DUKRAI TAI, KAS GERIAUSIA

Nors dar pats viduržiemis, bet gyvenimo rūpesčiai prašoka laiką ir baigiantieji pradžios mokslus mokiniai renkasi mokyklas, kurias jie lankys ateinantį rudenį. Šeimoms, auginančioms dukras, kurios pereina į aukštesniąją mokyklą, bus naudinga žinoti, kad M. N. Pr. (Putnamo) Sėse-rys savo vienuolyną sodyboje Putname, Conn. turi mokslus einančioms lietuvaiteis bendrabutį priimančiomis sąlygomis.

Seserų bendrabučio tikslas yra ne tik padėti mergaitėms siekti aukštesnio ir aukštojo mokslo, bet ir ugdyti charakterį, brandinti asmenybę, pažinti gyvenamojo laiko problemas ir jas tinkamai spręsti.

Bendrabutis vedamas lietuviškoje, katalikų šventovėje. Bendrabutyje privaloma kalbėti tik lietuviškai ir imti liuanistinį kursą. Mergaitės rengia įvairius parengimus, minėjimus, organizacines šventes, šokių. Mergaitės yra seserų globoje, privalo laikytis nustatytos bendros tvarkos.

Studentės lanko Ann-hurst kolegiją, kur studijuoja kalbas, filosofiją, istoriją, socialinius mokslus, matematiką, chemiją, biologiją, arba pasirenka prekybos kursą ir t.t.

Moksleivės lanko Putnamo Katalikų Akademiją. Mokestis už mokslą yra \$200 metams. Uniforma, knygos atskirai.

Mokestis už bendrabutį \$55 mėnesiui.

Šiais mokslo metais bendrabutyje gyvena 15 mergaičių iš Chicagos ir jos apylinkių. Putnamo seselių bendrabutyje gyvenančios mergaitės išvengia uždaros vienuomenės, jei abu tėvai dirba ir grįžta tik vakare. Ansaugo nuo žalingos aplinkos ir ugdo atsakomybę, darbštumo ir pareigos jausmus. Šeimos, kurios savo dukras norėtų į šį bendrabutį siųsti, prašomos registruotis adresu: Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Connecticut.

Danutė Augienė

LIETUVIŠKOS KNYGOS, PLOKŠTELĖS, MEDŽIO DROŽINIAI, AUDINIAI, GINTARAS

ir įvairios kitos importuotos dovanos!

Visa tai galite įsigyti, atvykę į naujai atidarytą DIRVOS krautuvę, 6907 Superior Ave.

Krautuvė atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak., šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. p. p.

Naturally SUPERIOR SAVINGS

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
...
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Inž. VYTAUTAS KAMANTAS, naujasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Finansų Komisijos pirmininkas.

JAUNIMO KONGRESO FINANSŲ KOMISIJA

Pasitraukus buvusiai Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Finansų Komisijai, PLB Valdyba sudarė naują šios sudėties PLJK Finansų Komisiją:

Vytautas Kamantas — pirmininkas, Milda Lenkauskienė ir Jūra Gailiūšytė — vicepirmininkės, Birutė Juodikienė — išdininė, Andrius Šenbergas — sekretorius, kun. Jonas Grigonis ir Algis Garlauskas — nariai.

Buvusios PLJK FK nariai Valdas Adamkavičius, Aurelija Balašaitienė, Šarūnas Lazdinis ir Juozas Stempušis pažadėjo naujai PLJK Finansų Komisijai savo talką.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui gyvai ruošiasi jaunimas visuose laisvojo pasaulio kraštuose. Jis suvažiuos 1966 Jaunimo Metais birželio 30 — liepos 3 į Chicago parodyti visam pasauliui lietuvių jaunimo jėgą ir pasiryžimą kovoti už pavergtos Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Iš-eivijos, lietuvių tautos ir Lietuvos ateitį užtikrins sąmoningas ir ryžtingas jaunimas, kuris dabar tęsia Lietuvos laisvės kovą ir ją laimės!

Paremkime lietuvių jaunimo darbus ir pastangas mūsų talka ir auka. Čekius rašykite LITHUANIAN YOUTH CONGRESS vardu ir siųskime visas aukas

PLJK Finansų Komisijos išdininkei šiuo adresu: Lithuanian Youth Congress, c/o Mrs. B. Juodikis, 1794 East 227 Street, Cleveland, Ohio 44117, U.S.A.

• Aleksandras Polišaitis, ilgametis Lietuvos konsulas Sao Paulo, Brazilijoje, ir Lietuvos diplomatinės tarnybos narys, mirė sausio 11 d., sulaukęs 74 m. amžiaus.

Konsulu Sao Paulo jis buvo paskirtas 1938 m.

• Alfredas V. Kulyš, prieš trejetą metų baigęs Toronto universitete humanitarinį fakultetą bakalau-ro laipsniu, persikėlė gyventi į Chicago. Ten dirbdamas Loyolos universiteto bibliotekoje 1963 m. laimė-

Solistė Vanda Stankienė dainuoja N. Metų sutikimo pobūvyje.

Naujų Metų sutikimas Chicagoje

Korp! Neo-Lithuania ir LTA Sambūrio ruošiami naujų metų sutikimai lietuviškoje Chicagoje neturi sau lygių išskilmingumo, tvarkingumo ir linksnumo požūriais. Treti metai iš eilės jie vyksta puošnioje Ferrara Manor salėje. Jau lapkričio pabaigoje nebuvo likę laisvų stalų.

Šį kartą Naujų 1966 Metų sutikimą pradėjo LTA Sambūrio pirmininkas dr. Jonas Juodikis, trumpai supažindinęs svečius su programa. Meninę dalį užpildė solistė Vanda Stankienė, Lygiai dvyliką valandą trumpu žodžiu susirinkusius pasveikino Korp! Neo-Lithuania Chicagos skyriaus pirmininkas Algis Modestas. Po to Tautos himnas ir Gaudeamus.

Dr. Juozas Bartkus pakvietė grupę viešnių ir korporančių bei korporantų paskirstyti rožes valsui, o gautą pelną skirti korporacijos Stipendijų Fondui. Surinkta \$363.00.

Stipendijų Fondo valdyba dėkinga visiems aukojusiems, o ypatingai rožes dalinusiems ir surinkusiems: Danguolei Bartkuvienai surinkusiai \$90.00, Elenai Matutienai \$52.00, Elenai Pocienai \$49.50, Uosiui Juod-

valkiui su palydove \$48.00, Angelei Kašubienei \$46.50, Eglei Narbutienei \$23.00, Vincentinai Jurekūnienei — \$21.00 ir Alfredai Blyskienei \$19.00. Malonu pastebėti, kad Korp! Neo-Lithuania Chicagos skyriaus pirmininkas Algis Modestas ne tik mielai leido Stipendijų Fondui pasirinkti aukų skyriaus pokylyje, bet dargi pats simboliškai ėmėsi t alk ininkauti įpiršdamas svečiams keletą rožių ir, surinkęs \$14.00, nusukbėjo vadovauti savo orkestrui rožių valsui groti.

Solistė Vanda Stankienė, išpildžiusi koncertinę dalį, mielai dainavo refrenus šokių muzikai, atsisakydama malonumo pati pašokti.

Viso svečių 654, ir nesi-jautė spūsties. Daug kas jau susirūpinęs užsisakyti staliukus ateinančių metų sutikimui.

V. A. Račkauskas

FINIS SEMESTRI

Sausio 29 d., 8 v. v. Bat-tan salėje, 4946 So. Western Ave. įvyks L.S.S. Chicagos skyriaus ruošiamas "FINIS SEMESTRI". Gros geras orkestras. Dalvvaus ir lat-viai studentai. Bus gera proga atsigaunti po egzami-nų.

• Lietuvių Fondo valdy-ba praneša, kad š. m. sau-sio 10 d. LF pagrindinio kapitalo yra \$230,638.63 ir 948 nariai.

Nuo praeitų metų biržėlio 12 d., LF nariu metinio susirinkimo. Fondo kapita-las padidėjo \$47,312.57. Nuo to pat laiko Fondo na-rių šeima padidėjo 235 nau-jais nariais.

Kas lietuviškai galvoja — į Lietuvių Fondą stoja. LF adresas: 6643 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, tel. 778-2858.

LOS ANGELES

• Los Angeles Dramos Sambūris sausio 23 d., 3 val. p. p. Los Angeles šv. Kazimiero parapijos salėje stato Alės Rūtos dramą "Ant liūnų krašto". Veikalo turinys paimtas iš Lietuvos gyvenimo. Vaidinimas susideda iš 3-jų veiksmų, su prologu ir epilogu, ir pir-mą kartą išvis rampos švie-są. Veikalą režisuoja Dalia Mackialienė, dekoracijos dail. Algio Žaliūno. Vaidini-mą globoja Los Angeles SLA 75-ji kuopa.

jo F. Rothman teisės knygų spausdinimo firmos stipen-diją. Praėjusių metų rudenį sėkmingai baigė Rosary College gaudamas magistro laipsnį. Šiuo metu jis dirba kaip John Marshall teisės mokyklos bibliotekos admi-nistratorius ir dėsto teisės bibliografiją toje pačioje mokykloje.

Alfredas Kulyš šalia stu-dijų ir savo tiesioginio dar-bo dalyvauja ir visuomeni-nėi veikloje. Nuo pat atvy-kimo į Chicago jis įsijungė į lietuvių operos vyrų chorą ir yra aktyvus jo dalyvis. Geriausios sėkmės!

• Teisininkų žinių su-kaktuvinis numeris 27-28 išsiuntinėtas teisininkams ir kitiems skaitytojams. Knygynuose ir spaudos kio-skuose nepardavinėja-mas. Kaina numerio 2 dol. Norintieji šį numerį užsi-sakyti, atsilyginti už gau-tai ar sava auka prisidėti prie šio leidinio išlaidų dengimo, tesikreipia adre-su — Teisininkų žinios, c/o L. Šmulskytis, 5611 South Emerald Ave., Chicago, Ill. 60621.

Keletas stalų Chicagos neolituany ruoštame N. Metų sutikimo pobūvyje. Nuotraukoje iš kairės: Švažai, Paškonienė, Šimkus, Blins-trubienė, Paškonis, Blinstrubas ir Kremeriai.

Prie stalo iš kairės: dr. L. Petrauskienė, M. Martvienė, V. Vilutienė, M. Račkauskienė, E. Pocienė, S. Balutienė. Stovi: P. Stoncellis, dr. J. Bartkus, J. Balutis ir A. Martvyš.

Prie stalo iš kairės: Žirguliavičius, Krisčiūnienė, dr. Montvila, pik. Naujokas, p. Simonaičiai, dr. Palionis ir inž. Jurkūnas, V. A. Račkausko nuotraukos

RETA PROGA

įsigyti papiginta kaina Dirvos iš-leistas knygas.

PALIK AŠARAS MASKVOJE

B. ARMONIENĖS atsiminimai iš Sibiro, lie-tuvių kalboje. Knyga gausai iliustruota reto-mis nuotraukomis. KAINA \$3.00

KELIAS Į KAIRĘ

ALĖS RŪTOS romanas, premijuotas Dirvos konkurse. KAINA \$3.00

DAILININKAS RAUBA

VINCO RAMONO novelės. KAINA \$3.00

ALMA MATER

R. SPALIO romanas iš studentų gyvenimo Nepr. Lietuvoje. KAINA \$5.00

Visų keturių knygų bendra kaina \$14.00, bet Dirvos skaitytojai naudodamies knygų išpar-davimo vajum, moka tik

10 DOL.

už keturias knygas.

— — — — — I Š K I R P T I — — — — —

DIRVOS ADMINISTRACIJAI

6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Prašau man išsiųsti keturias knygas: Palik Aša-ras Maskvoje, Kelias Į Kairę, Dailininkas Rauba ir Alma Mater, už papigintą kainą — 10 dol.

Pavardė ir vardas

Adresas

Prie šio jungiamas čekis ar money order 10 dol. sumoje.

Garbės Filisteriui

Dr. A. RUDOKUI ir PONIAI,

jo brangiai motinai mirus, gilią užuojautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania
Vyriausioji Valdyba

Brangiam tėveliui ir uošviui mirus,

Inž. MONTEI ir DALIAI SODEIKAMS

reiškiame nuoširdžią užuojautą

Renius ir Lila Pažemėnai